

*Vězeňská služba
České republiky*

Výroční zpráva za rok 2022

Praha, březen 2023

1. EKONOMIKA	4
1.1. ROZPOČET	4
1.2. ČERPÁNÍ VĚCNÝCH VÝDAJŮ V LETECH 2018-2022	7
1.3. PLATY ZAMĚSTNANCŮ	7
1.4. SOCIÁLNÍ DÁVKY	8
1.5. POHLEDÁVKY	10
1.6. HOSPODÁŘSKÁ ČINNOST A ZAMĚSTNÁVÁNÍ VĚZNĚNÝCH OSOB	11
1.7. PROGRAMOVÉ FINANCOVÁNÍ	13
2. ODBORNÉ ZACHÁZENÍ	19
2.1. VÝKON VAZBY	19
2.2. UMISŤOVÁNÍ ODSOUZENÝCH DO JEDNOTLIVÝCH STUPŇŮ ZABEZPEČENÍ	19
2.3. KOMPLEXNÍ ZPRÁVA A SARPO	21
2.4. STANDARDIZOVANÉ PROGRAMY	22
2.5. SPECIALIZOVANÉ ODDÍLY	23
2.6. SOCIÁLNÍ PRÁCE V ORGANIZAČNÍCH JEDNOTKÁCH	24
2.7. DUCHOVNÍ SLUŽBA	24
2.8. EXTRAMURÁLNÍ AKTIVITY	25
2.9. OBLAST REALIZACE PROTIDROGOVÉ POLITIKY	25
2.10. VÝKON ZABEZPEČOVACÍ DETENCE	26
2.11. STŘEDNÍ ODBORNÉ UČILIŠTĚ	26
3. BEZPEČNOST	27
3.1. KRIZOVÉ ŘÍZENÍ	27
3.2. PASIVNÍ A AKTIVNÍ ZABEZPEČENÍ OBJEKTŮ VS ČR	28
3.3. SLUŽEBNÍ A PROFESNÍ PŘÍPRAVA	29
3.4. MIMOŘÁDNÉ UDÁLOSTI	30
3.5. ESKORTY	32
3.6. SLUŽEBNÍ KYNOLOGIE	33
3.7. JUSTIČNÍ STRÁŽ	34
3.8. PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ	34
4. ZDRAVOTNICTVÍ	35
4.1. POSKYTOVÁNÍ ZDRAVOTNÍCH SLUŽEB	35
4.2. DETENČNÍ ÚSTAVY	40
4.3. PROBLEMATIKA HIV/AIDS	40
4.4. ÚMRTÍ VĚZNĚNÝCH OSOB	41
4.5. VÝSKYT INFEKČÍ ZPŮSOBENÝCH VIREM SARS-CoV-2 MEZI VĚZNĚNÝMI OSOBAMI	42
5. PERSONALISTIKA	43

5.1. POČETNÍ STAVY VĚZEŇSKÉ SLUŽBY	43
5.2. NÁBOR A VÝBĚROVÁ ŘÍZENÍ	44
5.3. GENDEROVÁ VYVÁŽENOST	45
5.4. VZDĚLÁNÍ PRACOVNÍKŮ VĚZEŇSKÉ SLUŽBY	46
5.5. OZDRAVNÉ POBYTY	46
6. LOGISTIKA	47
6.1. MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ ZABEZPEČENÍ A SLUŽBY	47
6.2. ZABEZPEČOVACÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	48
6.3. AUTOMOBILNÍ SLUŽBY	48
7. KONTROLNÍ ČINNOST	49
7.1. STÍŽNOSTI	49
7.2. ŘÍDÍCÍ A KONTROLNÍ SYSTÉM	49
7.3. TRESTNÁ ČINNOST PŘÍSLUŠNÍKŮ A ZAMĚSTNANCŮ VS ČR	49
7.4. TRESTNÁ ČINNOST VĚZNĚNÝCH OSOB V OBJEKTECH VS ČR	50
8. OMBUDSMAN	51
9. INFORMATIKA	53
10. EKOLOGIE	54
10.1. ODPADOVÉ HOSPODÁŘSTVÍ	54
11. VNĚJŠÍ VZTAHY	54
11.1. SPOLUPRÁCE SE SDĚLOVACÍMI PROSTŘEDKY A VEŘEJNOSTÍ	54
11.2. PUBLIKAČNÍ ČINNOST	55
12. VEDENÍ VĚZEŇSKÉ SLUŽBY	56

1. Ekonomika

1.1. Rozpočet

1.1.1. Příjmy

Na rok 2022 byly Vězeňské službě ČR stanoveny závazné ukazatele rozpočtových příjmů v celkové výši 1 798 065 550 Kč. Příjmová část rozpočtu byla Vězeňskou službou ČR splněna na 93,20 %, z toho daňové příjmy na 89,31 % a nedaňové příjmy na 106,82 %.

V tisících Kč.

Organizace	Rozpočet 2022			SKUT/UR (v %)
	Schválený	Po změnách	Skutečnost	
Příjmy celkem	1 798 065,55	1 798 065,55	1 675 832,05	93,20
v tom:				
Nedaňové příjmy, kapitálové příjmy a přijaté dotace celkem	401 702,12	401 702,12	428 784,83	106,74
Daňové příjmy	1 396 363,43	1 396 363,43	1 247 047,22	89,31
z toho:				
Pojistné na důch. poj.	1 240 220,55	1 240 220,55	1 109 974,39	89,50

Daňové příjmy zahrnují příjmy ze správních poplatků, z pojistného na důchodové pojištění, z pojistného na nemocenské pojištění a z příspěvku na politiku zaměstnanosti. Příjmy z pojistného na důchodové pojištění byly splněny na 89,50 %, a to v přímé návaznosti na vyplacené objemy služebních příjmů příslušníkům a na vyplacené pracovní odměny vězněným osobám. Ze skutečně zajištěných daňových příjmů ve výši 1 247 047 220 Kč činily správní poplatky čtyři tisíce Kč, pojistné na důchodové pojištění 1 109 974 390 Kč, pojistné na nemocenské pojištění 87 225 620 Kč a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti 49 843 220 Kč.

Nedaňové příjmy byly plněny zejména na podseskupení položek: 211 – *Příjmy z vlastní činnosti*, 213 – *Příjmy z pronájmu majetku* a 232 – *Ostatní nedaňové příjmy* (náklady výkonu trestu, pohledávky za vězněnými osobami, pohledávky za bývalými vězněnými osobami a platby od zdravotních pojišťoven), a to včasným vydáváním příslušných rozhodnutí a v případě neplnění povinnosti včasným uplatněním nároku soudní cestou. Rozpočet nedaňových příjmů byl pro Vězeňskou službu ČR na rok 2022 rozepsán ve výši 323 000 000 Kč.

V souvislosti s akcí tzv. *Milostivé léto II* byly k datu 31. 12. 2022 v kategoriích pohledávek za vězněnými osobami uhrazeny pohledávky 38 dlužníků v celkové výši 304 000 860 Kč.

Kapitálové příjmy rozpočtovány Vězeňské službě ČR v roce 2022 nebyly. K plnění kapitálových příjmů došlo odprodejem nepotřebného majetku ve výši 367 000 110 Kč, a to prodejem vyřazených vozidel.

Přijaté transfery byly v roce 2022 rozpočtovány ve výši 78 702 120 Kč. Plněny byly ve výši 83 389 450 Kč, příjmy z převodů z Národních fondů ve výši 9 459 440 Kč (neinvestiční a investiční transfery) a příjmy z vlastních fondů ve výši 49 204 450 Kč z hospodářské činnosti, ve výši 158 850 Kč z rezervního fondu a ve výši 11 809 940 Kč z ostatních vlastních fondů).

1.1.2. Výdaje

Na rok 2022 byly Vězeňské službě ČR stanoveny závazné ukazatele rozpočtových výdajů ve výši 12 167 450 900 Kč. V průběhu roku byly výdajové části rozpočtu navýšeny o 157 223 740 Kč.

V roce 2022 byly platové prostředky za neobsazená tabulková místa vázány v celkové výši 102 061 550 Kč. Vázání ostatních prostředků bylo ve výši 321 850 Kč. K zajištění všech činností v průběhu roku bylo nezbytné použít mimorozpočtové prostředky včetně rezervních fondů ve výši 49 314 190 Kč. Dále byly čerpány nároky z nespotřebovaných výdajů v celkové výši 674 943 500 Kč. Dále byly čerpány nároky z nespotřebovaných výdajů v celkové výši 825 164 470 Kč.

V tisících Kč.

Ukazatel v tis. Kč	Skutečnost 2021	Schválený rozpočet 2022	Rozpočet po změnách 2022	Skutečnost 2022	Plnění k RZ (v %)
Výdaje celkem	12 771 368,48	12 167 450,90	12 324 684,63	12 380 692,61	100,45
v tom:					
Běžné výdaje	12 254 302,12	11 913 842,90	12 077 717,12	12 106 669,64	100,24
v tom:					
Platy zaměstnanců a ostatní platby za provedenou práci	6 070 729,64	5 905 563,03	5 954 704,22	5 960 136,83	100,09
z toho:					
Platy (pol. 5011 a 5012)	5 764 895,02	5 617 483,99	5 666 625,19	5 647 961,28	99,67
Povinné pojistné placené zaměstnavatelem	2 020 176,50	1 969 958,30	1 986 568,03	1 960 925,68	98,71
Mzdové náhrady	0,00	0,00	0,00	0,00	
Náhrady mezd v době nemoci	36 113,52	40 080,00	37 721,27	37 704,60	99,96
Převod fondu kulturních a sociálních potřeb	115 988,37	112 349,68	113 332,50	113 190,19	99,87
Ostatní věcné výdaje vč. běžných výdajů program. financování	2 277 521,98	1 947 632,89	1 948 773,37	2 015 673,46	103,43
Důchody	872 493,03	993 412,00	993 412,00	975 816,48	98,23
Ostatní sociální dávky	897 392,60	984 927,00	1 080 927,00	1 080 927,00	100,00
Program protidrogové politiky	4 999,82	4 000,00	4 000,00	3 995,90	99,90
v tom:					
Běžné výdaje	4 999,82	4 000,00	4 000,00	3 995,90	99,90
Kapitálové výdaje	0,00	0,00	0,00	0,00	
Program sociální prevence a prevence kriminality	4 982,69	5 000,00	5 000,00	4 994,63	99,89
v tom:					
Běžné výdaje	4 982,69	5 000,00	5 000,00	4 994,63	99,89
Kapitálové výdaje	0,00	0,00	0,00	0,00	
Kapitálové výdaje	517 066,36	253 608,00	246 967,51	274 022,97	110,96
v tom:					
Systémově určené výdaje	517 066,36	253 608,00	246 967,51	274 022,97	110,96
Individuálně určené výdaje	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Vývoj rozpočtu Vězeňské služby ČR za období 2018 - 2022 v procentech					
Ukazatel	2018	2019	2020	2021	2022
Platy včetně příslušenství	64,6%	65,1%	64,6%	64,3%	64,9%
Sociální dávky	12,3%	12,6%	13,6%	13,9%	16,6%
Ostatní věcné výdaje	19,1%	18,8%	19,0%	17,7%	16,2%
Výdaje programového financování	4,0%	3,4%	2,8%	4,2%	2,3%
Celkem	100%	100%	100%	100%	100%

Z výše uvedené tabulky je patrný pokles podílu ostatních věcných výdajů a současně i investic na celkových výdajích.

1.2. Čerpání věcných výdajů v letech 2018-2022

Vybrané výdaje podskupení položek 513, 515, 516 a 517 Vězeňské služby ČR, skutečnost v tis. Kč								
Podskupení nebo rozpočtová položka		2018	2019	2020	2021	2022	Srovnání 2022 a 2021	
							Rozdíl	Podíl v %
513	Nákup materiálu	918 289,10	930 715,81	993 704,72	1 049 592,86	758 762,70	-290 830,16	72,29
5131	Potraviny	505 320,73	493 004,97	529 091,21	482 386,64	494 534,07	12 147,43	102,52
5133	Léky a zdr. materiál	20 635,29	21 472,19	27 224,11	29 529,50	25 418,89	-4 110,61	86,08
5134	Prádlo, oděv a obuv	41 300,47	84 188,67	80 543,46	31 996,07	25 792,36	-6 203,71	80,61
515	Nákup vody, paliv a energie	525 095,54	542 521,78	595 881,85	570 167,00	767 797,78	197 630,78	134,66
5151	Voda	187 759,40	190 018,63	196 557,05	191 845,10	188 270,28	-3 574,82	98,14
5157	Teplá voda	2 233,57	2 313,02	2 179,50	2 281,24	2 352,70	71,46	103,13
5152	Tepllo	84 225,90	86 106,30	86 175,63	95 326,44	109 108,03	13 781,59	114,46
5153	Plyn	120 363,70	151 514,00	123 507,15	120 572,33	143 261,60	22 689,27	118,82
5154	Elektrická energie	103 412,92	120 886,40	126 812,68	115 125,07	273 603,56	158 478,49	237,66
5156	Pohonné hmoty a maziva	33 329,50	33 861,88	24 681,00	26 048,19	38 810,93	12 762,74	149,00
516	Nákup služeb	255 058,03	241 467,68	244 792,20	290 072,88	279 339,84	-10 733,04	96,30
5169	Nákup ost. služeb	122 859,17	123 761,97	133 964,02	128 475,09	127 184,45	-1 290,64	99,00
517	Ostatní nákupy	260 744,92	300 457,18	307 871,22	274 212,55	106 596,41	-167 616,14	38,87
5171	Opravy a udržování	266 809,29	272 767,44	244 555,78	280 711,07	78 858,96	-201 852,11	28,09
Průměrný počet vězňů		21 947	21 484	19 285	19 008	19 128	120	100,63

Průměrný denní stav vězňů dosáhl v roce 2022 počtu 19 128 a meziročně tak vzrostl v průměru o 120 osob. V roce 2022 byl průměrný denní výdaj na jednoho vězně za celou Vězeňskou službu ČR ve výši 1 773 Kč (tj. výdaje na platy, pojistné, ostatní věcné výdaje, FKSP, kapitálové výdaje a sociální dávky).

Výdaje Vězeňské služby na vězněnou osobu v Kč / den	rok 2018	rok 2019	rok 2020	rok 2021	rok 2022
Platy včetně příslušenství	870	978	1125	1183	1 151
Sociální výdaje	165	188	237	255	295
Ostatní věcné výdaje	258	276	331	328	289
Kapitálové výdaje	54	49	48	75	39
Denní výdaje na vězněnou osobu v Kč *)	1348	1492	1741	1841	1 773

1.3. Platy zaměstnanců

Pro rok 2022 byl Vězeňské službě ČR stanoven celkový počet zaměstnanců ve výši 11 982,8 míst. Z toho bylo 7 598 míst příslušníků a 4 384,8 míst občanských zaměstnanců. V průběhu roku 2022 byla přesunuta místa občanských zaměstnanců do justiční části resortu. Tyto úpravy představují v celoročním vyjádření 8,89 osob. Přepočtený počet příslušníků za rok 2022 činil 6 776 osob. Ve srovnání s rokem 2021 se přepočtený počet příslušníků Vězeňské služby ČR snížil

o 223 osob (skutečnost v roce 2021 byla 6 999 osob). U občanských zaměstnanců činil přepočtený počet za rok 2022 celkem 4 202 osob a meziročně se tak snížil o 66 osob (skutečnost v roce 2021 byla 4 268 osob).

V průběhu roku 2022 bylo do služebního poměru přijato celkem 504 příslušníků, služební poměr ukončilo 843 příslušníků. Dále bylo přijato 515 zaměstnanců a pracovní poměr ukončilo 523. Pro rok 2022 byly schváleny prostředky na platy a ostatní platby za provedenou práci ve výši 5 905 563 980 Kč, z toho činily prostředky na platy příslušníků 3 630 209 570 Kč a prostředky na platy občanských zaměstnanců 1 987 274 420 Kč.

Skutečné čerpání prostředků na platy příslušníků a zaměstnanců podle nákladového účtu bylo v roce 2022 následující:

V tisících Kč.

Kategorie		Skutečné čerpání prostředků na platy podle nákladového účtu v Kč	Průměrný měsíční plat z nákladového účtu v Kč
Příslušníci celkem		3 635 930,30	44 715
z toho:	justiční stráž	452 350,59	37 749
	ostatní příslušníci*	3 183 579,71	45 918
Občanští zaměstnanci		2 008 134,21	39 827
Celkem zaměstnanci		5 644 064,51	41 001

*Náklady na platy ostatních příslušníků zahrnují platy příslušníků vězeňské stráže, správní služby, Akademie Vězeňské služby ČR a pověřeného orgánu vězeňské služby.

1.4. Sociální dávky

Vězeňská služba ČR zajišťuje v souladu s příslušnými zákony výplatu dávek důchodového pojištění, výsluhových nároků bývalým příslušníkům Vězeňské služby ČR a nemocenských dávek příslušníkům ve služebním poměru.

Dávky důchodového pojištění podle zákona o důchodovém pojištění představují důchody starobní, invalidní, vdovské, vdovecké a sirotčí. Výsluhovými nároky podle zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů v platném znění, jsou výsluhový příspěvek, odchodné a úmrtné. Nemocenskými dávkami jsou dávky podle zákona o nemocenském pojištění, tj. nemocenské, peněžitá pomoc v mateřství, dávky otcovské poporodní péče a dlouhodobé ošetřovné.

Z hlediska vyměření výše dávky, přiznání dávky a případně odejmutí dávky vychází Vězeňská služba ČR při vyplácení uvedených sociálních dávek z podmínek pro nárok na dávku a pro nárok na výplatu dávky, které jsou dány příslušnými zákonnými normami.

Schválený rozpočet byl rozepsán ve výši 1 978 339 Kč, rozpočet po změnách činil 2 074 339 Kč. Rozpočet ostatních sociálních dávek byl zvýšen o 96 000 000 Kč. Celkem byly dávky čerpány ve výši 2 056 743 490 Kč.

Mimo výše uvedené částky byla v rozpočtu Vězeňské služby ČR rozpočtována částka 250 000 Kč na zajištění dávek a odškodnění válečným veteránům a perzekuovaným osobám. Skutečné čerpání činilo 230 560 Kč.

Za rok 2022 bylo celkem vyplaceno 50 507 dávek důchodového pojištění v celkové výši 975 816 490 Kč (v roce 2021 to bylo 50 032 dávek ve výši 872 193 030 Kč), nově bylo přiznáno 173 starobních důchodů (z toho 61 předčasných). Průměrná výše nově přiznaných starobních důchodů byla 22 786 Kč, invalidních důchodů v prvním stupni invalidity 10 218 Kč, invalidních důchodů ve druhém stupni invalidity 14 057 Kč, invalidních důchodů ve třetím stupni invalidity 23 365 Kč, vdovských důchodů 13 731 Kč a sirotčích důchodů 11 351 Kč.

Z ostatních sociálních dávek bylo za rok 2022 nově přiznáno 432 výsluhových příspěvků. U nově přiznaných výsluhových příspěvků činila průměrná výše příspěvku 20 983 Kč, celkem bylo v roce 2022 vyplaceno 68 622 dávek výsluhového příspěvku v celkové výši 861 280 960 Kč (v roce 2021 to bylo 65 958 dávek ve výši 740 066 510 Kč). Na dávkách nemocenského pojištění bylo příslušníkům v roce 2022 vyplaceno 49 784 080 Kč (v roce 2021 bylo vyplaceno 45 181 440 Kč). Z toho na nemocenskou podporu bylo vynaloženo 40 061 970 Kč (v roce 2021 bylo vynaloženo 38 093 160 Kč), na peněžitou pomoc v mateřství bylo vynaloženo 6 969 580 Kč (v roce 2021 bylo vynaloženo 5 581 630 Kč), na dlouhodobé ošetřovné 40 000 130 Kč (v roce 2021 vynaloženo 147 000 910 Kč) a na otcovskou poporodní péči 2 712 400 Kč (v roce 2021 vynaloženo 1 358 740 Kč).

Dále bylo v roce 2022 vyplaceno odchodné ve výši 161 697 030 Kč (v roce 2021 bylo vyplaceno celkem 105 925 Kč), a to v souvislosti s nárůstem počtu odcházejících příslušníků s nárokem na odchodné a navýšením průměrného platu v minulých letech. Na úmrtném bylo pozůstalým vyplaceno 8 164 930 Kč (v roce 2021 bylo vyplaceno 6 219 660 Kč).

Přehled ukazatelů důchody a čerpání jednotlivých důchodů za rok 2022:

Čerpání podle jednotlivých důchodů za rok 2022 v tis. Kč					
Ukazatel	§	Schválený rozpočet 2022	Rozpočet po změnách	Skutečnost 2022	Čerpání v % (skut./RZ)
Výdaje na důchody celkem	411	993 412,00	990 862,00	975 816,49	98,48
v tom:					
Výdaje na starobní důchody	4111	926 812,00	923 002,00	906 155,10	98,17
Výdaje na invalidní důchody (1. až 3 st.)	4112,13,17	43 000,00	43 000,00	44 921,26	104,47
Výdaje na vdovské a vdovecké důchody	4114,15	11 100,00	11 510,00	11 426,76	99,28
Výdaje na sirotčí důchody	4116	12 500,00	13 350,00	13 313,37	99,73
Ostatní dávky důch. pojištění	4119	0,00	0,00	0,00	0,00

Přehled vývoje počtu dávek důchodového pojištění a výsluhového příspěvku v roce 2022:

ver									
měsíc	starobní	invalidní - 3. st.	invalidní - 2. st.	invalidní - 1. st.	vdovský	vdovecký	sirotčí	důchody celkem	výsluhový příspěvek
1	3 759	120	36	79	75	5	107	4 181	5 594
2	3 774	121	36	79	75	5	107	4 197	5 614
3	3 766	124	36	80	77	5	108	4 196	5 627
4	3 774	124	37	80	72	5	107	4 199	5 660
5	3 769	124	38	82	73	5	111	4 202	5 680
6	3 785	123	38	84	73	5	111	4 219	5 700
7	3 787	120	38	84	65	5	92	4 191	5 732
8	3 799	120	38	83	68	5	96	4 209	5 748
9	3 797	119	38	82	62	5	81	4 184	5 754
10	3 806	121	38	83	73	5	112	4 238	5 839
11	3 806	121	38	83	73	5	112	4 238	5 839
12	3 813	123	37	85	73	5	117	4 253	5 835
ok 2022	45 435	1 460	448	984	859	60	1 261	50 507	68 622

1.5. Pohledávky

Pohledávky ve vězeňské části tvoří

- pohledávky za vězni v aktuálním stavu (vykonávající výkon trestu nebo vazby),

- pohledávky za propuštěnými vězni,
- ostatní pohledávky (za zaměstnanci, z obchodních vztahů a jinými subjekty).

Přehled o neuhrazených pohledávkách k 31. 12. 2022

Kategorie pohledávek	Počet dlužníků	Objem nevymožných pohledávek (v tis. Kč)	%
Pohledávky za vězni v aktuálním stavu	14 465	56,76	8,7
Pohledávky za propuštěnými vězni	26 209	177 568,11	27,7
Ostatní pohledávky	1 660	407 101,80	63,6
Celkem	42 334	584 726,67	100,0

Pohledávky za vězněnými osobami v aktuálním stavu

Úhrady pohledávek za vězněnými osobami v aktuálním stavu za rok 2022 činí 26 396 490 Kč. Úspěšnost vymáhání v této kategorii pohledávek k 31. 12. 2022 byla cca 47,6 % z objemu pohledávek za vězni v aktuálním stavu. K 31. 12. 2022 zůstaly nevymoženy pohledávky v objemu 55 456 760 Kč.

Pohledávky za osobami propuštěnými z výkonu trestu a vazby

Úhrady pohledávek za rok 2022 představují částku 6 659 900 Kč. Úspěšnost vymáhání ve vztahu k objemu pohledávek za osobami propuštěnými z výkonu vazby a trestu je cca 3,8 %. Nevymožný objem těchto pohledávek k 31. 12. 2022 činí 177 568 111 Kč.

V souvislosti s akcí *Milostivé léto II* byly k datu 31. 12. 2022 v obou kategoriích pohledávek za vězněnými osobami uhrazeny pohledávky 38 dlužníků v celkové výši 304 000 860 Kč.

Ostatní pohledávky

Za rok 2022 činí objem uhrazených ostatních pohledávek 1 039 122 720 Kč a neuhrazený zůstatek této kategorie pohledávek je k tomuto datu evidován ve výši 407 101 800 Kč.

1.6. Hospodářská činnost a zaměstnávání vězněných osob

Ve výkonu trestu odnětí svobody bylo v roce 2022 pracovně zařazeno za finanční odměnu průměrně 7 255 osob z celkového počtu 13 144 zaměstnatelných odsouzených způsobilých k vykonávání práce. Ve srovnání s předchozím rokem se zvýšil počet zaměstnaných odsouzených o 398 osob. Zaměstnanost vězněných osob v roce 2021 činila 51,66 % a v roce 2022 se zvýšila na 55,20 %, což představuje zvýšení o 3,54 %.

Odsouzení byli jako v předešlých letech zařazováni na pracoviště ve vnitřní režii, vlastní výrobě, provozovnách střediska hospodářské činnosti a u jiných subjektů

(uvnitř i mimo věznice). Ve srovnání s předchozím rokem se snížil v roce 2022 průměrný počet odsouzených zařazených ve vnitřní režii a vlastní výrobě o 105 osob, počet odsouzených zařazených v provozovnách střediska hospodářské činnosti se zvýšil o 726 osob, počet odsouzených zařazených u jiných subjektů se snížil o 203 osob.

Hospodářskou činnost za účelem zaměstnávání vězněných osob vykonává Vězeňská služba ČR ve Středisku hospodářské činnosti Vězeňské služby ČR. V roce 2022 realizovalo hospodářskou činnost 34 organizačních jednotek Vězeňské služby ČR, tj. o tři pracoviště více než v roce 2021. Na pracovištích provozoven hospodářské činnosti bylo v roce 2022 pracovně zařazeno průměrně 4 295 odsouzených, což je o 726 odsouzených více než v roce 2021, a to zejména z důvodu vzniku tří hospodářských činností na OJ. Celkový čistý zisk (po zdanění) dosáhl 70 214 890 Kč.

Část zisku bude rozdělena individuálně dle potřeb příslušných organizačních jednotek s hospodářskou činností na posílení hlavní činnosti, a to především na pořízení investičního majetku, na nákup drobného dlouhodobého hmotného majetku, materiálu a na opravy a udržování.

Přehled středisek hospodářské činnosti

Organizační jednotka	Výsl. hospod. po zdanění v tis. Kč	Denní průměr zaměstnaných vězněných osob
Bělušice	5 681,74	300
Brno	1 147,43	17
Břeclav	3 288,86	73
České Budějovice	1 078,44	30
Heřmanice	1 020,02	103
Horní Slavkov	2 355,62	234
Hradec Králové	2 514,78	49
Jiřice	3 551,09	204
Kuřim	893,87	125
Kynšperk nad Ohří	4 287,47	166
Liberec	932,24	51
Litoměřice	897,53	11
Mírov	3 066,86	178
Nové Sedlo	1 530,73	92
Odolov	1 809,32	99
Olomouc	1 564,12	25
Opava	251,41	10
Oráčov	1 637,75	236
Ostrava	238,93	5
Ostrov	422,05	184
Pardubice	2 821,86	133
Plzeň	4 969,78	364
Praha Pankrác	1 310,28	25
Praha Ruzyně	3 064,00	175
Příbram	942,02	219
Rapotice	4 706,34	155
Rýnovice	2 683,34	150
Stráž pod Ralskem	110,01	202
Světlá nad Sázavou	4 413,25	150
Teplice	297,88	10
Valdice	1 535,54	258
Vinařice	1 041,41	105
Všehrdy	2 291,72	117
Znojmo	1 857,20	40
Celkem	70 214,89	4 295

Pro další období je prioritou vězeňské služby pokračovat v rozvoji zaměstnávání vězněných osob u jiných subjektů a v provozovnách SHČ. Předpoklady pro zásadní navýšení počtu zaměstnaných odsouzených osob jsou i nadále v efektivnějším využívání stávajících prostor pro zaměstnávání ve věznicích, například vícesměnnými provozy a také rekonstrukcí stávajících a nevyužitých stavebních prostor.

Dalším cílem je vybudování nových výrobních hal, což přinese větší zaměstnanost uvnitř věznic a zároveň bude minimalizováno bezpečnostní riziko ze strany odsouzených. Výstavba a rekonstrukce hal je však přímo závislá na schválení investičních prostředků potřebných pro jejich realizaci. V dubnu 2022 byla díky prostředkům hospodářské činnosti věznice Příbram otevřena nová hala pro zaměstnávání odsouzených. VS ČR dále hledá alternativní způsoby financování výstavby hal z prostředků budoucích zaměstnavatelů odsouzených a ve spolupráci s ministerstvy spravedlnosti a financí řeší model smluvních vztahů, které by ošetřovaly takovéto projekty. První právo stavby bylo realizováno ve věznici Plzeň. Dále se řeší možnost výstavby střežených pracovišť v prostorách budoucích zaměstnavatelů.

1.6.1. Vývoj zaměstnanosti odsouzených v roce 2021

Průměrná denní zaměstnanost v roce 2022 byla 7 255 odsouzených. Z toho bylo v provozovnách hospodářské činnosti zaměstnáno průměrně 4 295 odsouzených, ve vnitřní režii a vlastní výrobě 2 694 odsouzených a u jiných subjektů bylo zaměstnáno průměrně 266 odsouzených. V nepracovním provozu bylo zařazeno do vzdělávacích programů 735 odsouzených, do terapeutických programů 639 odsouzených a na práce bez odměny v rámci programu zacházení bylo průměrně zařazeno 510 odsouzených. Všechny tyto programy slouží odsouzeným pro budoucí pracovní zařazení (absolvování kurzů, učebních oborů či zaučování na budoucí pracovní pozice).

1.6.2. Odměňování zaměstnaných vězněných osob

Průměrná měsíční odměna odsouzených za rok 2022 byla 6 197 Kč, což je o 388 Kč více než v roce 2021. Ve vnitřní režii a vlastní výrobě mělo 2 694 pracujících odsouzených průměrnou měsíční odměnu 7 311 Kč, v provozovnách střediska hospodářské činnosti mělo 4 295 pracujících odsouzených průměrnou měsíční odměnu 5 709 Kč a 266 pracujících odsouzených zařazených u jiných podnikatelských subjektů mělo průměrnou měsíční odměnu 5 818 Kč. Průměrné měsíční odměny odsouzených ve výše uvedených provozech jsou vyšší než v roce 2021 z důvodu navázání odměňování odsouzených zařazených do práce ve výkonu trestu odnětí svobody na minimální mzdu.

1.7. Programové financování

Skutečné čerpání výdajů programového financování Vězeňské služby ČR v roce 2022 činilo 282 383,16 Kč, což představuje plnění rozpočtu po změnách na 113,45 %. Z toho čerpání investičních výdajů činilo 274 022 970 Kč a neinvestičních

výdajů 8 360 190 Kč. Ve srovnání s rokem 2022 došlo ke snížení čerpání rozpočtových prostředků programového financování o 249 078 620 Kč.

Nároky z nespotřebovaných výdajů byly čerpány v celkové výši 258 770 150 Kč, z toho prostředky k projektu Nová zelená úsporám ve výši 8 016 920 Kč. Dále byly čerpány ostatní mimorozpočtové zdroje (ze zisku hospodářské činnosti) ve výši 16 163 240 Kč.

Výdaje programového financování čerpala Vězeňská služba v roce 2022 takto:

Skutečnost 2021	Schválený rozpočet 2022	Rozpočet po změnách 2022	Skutečnost 2022	Plnění v %
Kč. 531 461,78	Kč. 254 397,00	Kč. 248 897,00	Kč. 282 383,16	113,45

V roce 2022 byly výdaje v rámci programů „Rozvoj a obnova materiálně technické základny vězeňství“ a *Rozvoj a obnova materiálně technické základny vězeňství na základě Koncepce vězeňství do roku 2025* směřovány zejména do následujících oblastí:

- **Pořízení, obnova a provozování ICT vězeňské služby**

V oblasti informačních a komunikačních technologií byly v roce 2022 proinvestovány výdaje v celkovém objemu 3 864 630 Kč.

Uvedené prostředky byly vynaloženy na obnovu a modernizaci ICT zařízení, jako např. na pořízení centrálních zálohovacích serverů, páskové knihovny apod.

- **Rozvoj a obnova materiálně-technické základny bezpečnostních systémů**

Na realizaci investičních akcí týkajících se zvýšení bezpečnosti organizačních jednotek VS ČR byly vynaloženy finanční prostředky v souhrnné výši 32 946 310 Kč.

Jednalo se zejména o rekonstrukce operačních středisek, rekonstrukce a rozšíření kamerových systémů a elektronických zabezpečovacích systémů, navýšení ohradních zdí apod. V rámci této linie byly v roce 2022 dokončeny realizace pěti akcí ve věznicích Heřmanice, Opava, Rýnovice, Valdice a Všehrady v dílčím objemu 5 493 010 Kč. V různých fázích realizace se nacházelo devět akcí ve věznicích Bělušice, Heřmanice, Horní Slavkov, Olomouc a Pardubice, kde byly vynaloženy dílčí prostředky ve výši 3 781 550 Kč.

V tomtéž období byla dále provedena obměna detekční techniky a RTG zařízení ve vybraných organizačních jednotkách v objemu 13 157 640 Kč a taktéž obměna telefonních ústředěn ve věznicích Heřmanice, Karviná, Opava, Olomouc, Pardubice, Praha-Ruzyně, Stráž p. Ralskem, Teplice a Valdice v objemu 10 154 120 Kč.

- **Rozvoj a obnova materiálně-technické základny zaměstnanosti vězňených osob**

V oblasti zlepšení a vytváření podmínek pro zaměstnávání vězňených osob byla v roce 2022 dokončena výstavba výrobní haly ve věznici Kuřim, dále byly provedeny projekční práce na stavební úpravy výrobní haly ve Věznici Nové Sedlo-Drahonice, rekonstrukce vytápění haly ve Věznici Nové Sedlo a provedena byla také obměna strojního vybavení výrobních prostor, např. ve věznicích Opava, Plzeň, Příbram a Valdice.

V celkovém úhrnu reprezentovaly v roce 2022 kapitálové výdaje na oblast zlepšení podmínek pro zaměstnávání odsouzených objem ve výši 9 610 830 Kč (z toho 2 872 640 Kč ze zisku hospodářské činnosti VS ČR).

- **Rozvoj a obnova materiálně-technické základny ostatního majetku vězeňské služby**

Pro zajištění provozuschopnosti věznic bylo v roce 2022 realizováno několik akcí, v rámci nichž byly provedeny obměny technologických zařízení budov, výměny energetických zařízení a modernizace systémů měření a regulace tepelného hospodářství ve věznicích Horní Slavkov, Karviná, Kuřim, Litoměřice, Oráčov, Stráž pod Ralskem a Světlá n. Sázavou. Náklady na realizace představovaly dílčí hodnotu ve výši 13 352 410 Kč.

Pro zajištění provozu stravovacích zařízení byly v roce 2022 na rekonstrukce kuchyňských provozů a obměnu velkokuchyňských zařízení vynaloženy prostředky v objemu 33 429 550 Kč. K zabezpečení zdravotních služeb poskytovaných vězňeným osobám v rámci vězeňských nemocnic a zdravotních středisek byly provedeny obměny zdravotního zařízení ve výši 9 291 810 Kč. Ukončeny nebo zahájeny byly dále stavební práce (drobné stavební úpravy nebo rekonstrukce zdravotně-technických instalací a rozvodů) v objektech dvanácti organizačních jednotek v dílčím úhrnu 15 059 050 Kč.

Celkové výdaje v této oblasti představovaly v roce 2022 částku 72 685 580 Kč.

- **Plnění energeticky úsporných opatření**

Počátkem roku 2022 byla dokončena akce „Valdice – energeticky úsporný projekt ve věznici Valdice“, která byla spolufinancována z evropských a národních zdrojů. Předmětem této akce bylo provedení komplexní rekonstrukce kotelny, parní kotelny a páteřních rozvodů TUV a ÚT. Cílem této akce bylo zajištění nového, energeticky úspornějšího provozu s akcentem na snížení a optimalizaci spotřeby energií. Výdaje v roce 2022 činily 61 450 310 Kč z celkového objemu 142 311 270 Kč.

Ve Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Praha Pankrác byly koncem roku 2022 dokončeny projekční práce a zahájena realizace akce *Praha Pankrác – Energeticky úsporný projekt ve Věznici Pankrác*, která je řešena tzv. metodou EPC modifikovanou na prostředí státní správy se spoluúčastí zdrojů EU a NZÚ. Výše finančních prostředků v roce 2022 činila částku 140 720 Kč z celkového objemu 176 300 000 Kč.

Obě akce představovaly v roce 2022 čerpání ve výši 61 591 030 Kč.

V souběhu s uvedenými projekty byly realizovány další akce generující energetické úspory, jsou však evidovány kvůli povaze jejich dominující náplně v jiných oblastech. Jedná se např. o oblast rozšíření ubytovacích kapacit, oblast zajištění provozuschopnosti věznic či oblast zaměstnávání vězňů. Zde lze uvést zejména dokončení přestavby ubytovny U6 pro mladistvé ve Věznici Všehrady, obměnu velkokuchyňských zařízení ve vytipovaných organizačních jednotkách VS ČR, dokončení stavebních úprav a zateplení objektu výrobní haly ve Věznici Kynšperk nad Ohří, dokončení modernizace a optimalizace měření a regulace systému tepelného hospodářství ve Věznici Kuřim nebo dokončení zateplení objektu ve Věznici Stráž pod Ralskem.

Celkové náklady na plnění úsporných opatření ve VS ČR reprezentovaly v roce 2022 objem ve výši 123 962 230 Kč.

- **Reprodukce dopravních prostředků k zajištění činnosti vězeňské služby**

Na obnovu a modernizaci vozového parku byly v roce 2022 vynaloženy investiční prostředky v celkové sumě 66 940 870 Kč.

Během tohoto období byly realizovány cestou čerpání rámcových dohod dvě investiční akce, obměna osobních vozidel, kdy byla provedena výměna 19 vozidel v hodnotě 10 776 930 Kč, a obměna užitkových 48 doprovodných vozidel v hodnotě 56 163 940 Kč

- **Reprodukce majetku k zajištění ubytovacích kapacit**

Během roku 2022 byly dokončeny tři stěžejní investiční akce v oblasti související s výstavbou, rozšířením a modernizací ubytovacích kapacit ve VS ČR. Jednalo se o výstavbu nových ubytovacích kapacit ve věznicích Světlá nad Sázavou a Odolov, dále o rozšíření a modernizaci stávajících kapacit ve Věznici Všehrady.

Stavba nového ubytovacího objektu T ve Věznici Světlá nad Sázavou byla zahájena v roce 2020 a jejím cílem bylo zřízení kapacit pro odsouzené ženy v korelaci současných trendů moderního vězeňství a standardů CPT. Výstavba objektu s kapacitou 192 míst byla dokončena v první polovině roku 2022. Výdaje v roce 2022 činily 10 542 460 Kč z celkového objemu ve výši 169 765 170 Kč.

Ve Věznici Odolov byly zřízeny nové ubytovací kapacity díky výstavbě objektu modulového typu s využitím repasovaných buněk původně provozovaných ve Světlé nad Sázavou. Náklady této akce se vyšplhaly na celkový objem 13 355 070 Kč, přičemž v roce 2022 byly vynaloženy finanční prostředky ve výši 4 610 380 Kč.

Předmětem akce *Všehrady – přestavba ubytovny U6 pro mladistvé* – EED dokončené v polovině roku 2022 byla rekonstrukce a nástavba objektu situovaného v areálu věznice. Realizací akce došlo k modernizaci 71 stávajících

míst a současně k vytvoření 24 nových ubytovacích míst pro mladistvé odsouzené v nástavbě objektu. V roce 2022 představovaly výdaje objem 10 542 460 Kč z celkových nákladů ve výši 59 598 250 Kč.

Cestou realizací stavebních akcí drobnějšího charakteru byly dále ve sledovaném období vynaloženy prostředky na modernizaci stávajících ubytovacích kapacit a potřebného zázemí např. ve Znojmě, Stráži pod Ralskem, Praze Pankrácí a Opavě ve výši 4 129 220 Kč.

Celkové výdaje v této, oblasti prezentovaly v roce 2022 objem ve výši 34 743 910 Kč.

1.7.1 Prostředky z Evropské unie a ostatních zahraničních programů

Operační program zaměstnanost

Zvyšování úrovně připravenosti vězeňského personálu na nové výzvy v národním i evropském kontextu

V roce 2022 pokračovala VS ČR v rámci operačního programu Zaměstnanost v realizaci projektu *Zvyšování úrovně připravenosti vězeňského personálu na nové výzvy v národním i evropském kontextu*.

Projekt cílí na rozšíření vzdělávání zaměstnanců VS ČR a obohacuje stávající systém vzdělávání. Je členěn na prezenční vzdělávání, e-learningové vzdělávání, evaluaci vzdělávání a dopadu vzdělávání na organizaci.

Prezenční vzdělávání je diferencováno do následujících základních vzdělávacích modulů: personální strategie, soft skills, komunikace s vězněnými cizinci, jak školit. Moduly jsou zaměřené na vybrané skupiny zaměstnanců a posilují jejich vědomosti a praktické dovednosti v oblasti manažerských dovedností, psychologie, personalistiky a též v oblasti komunikace a zacházení s klienty ve výkonu trestu.

K nejúspěšnějším prezenčním kurzům, které proběhly již v několika běžích a budou dále pokračovat do konce realizace projektu, patří kurzy manažerské dovednosti pro střední a základní management, zvládnutí krizových situací a agresivity pro osoby v přímém kontaktu s vězněnými, dále mediační techniky a komunikace s vězněnými cizinci.

Od zahájení projektu v dubnu 2019 do konce roku 2022 bylo v rámci 70 odborných kurzů, během 1900 vyučovacích hodin proškoleny prezenčně nebo distančně celkem více než 1000 účastníků z řad příslušníků a zaměstnanců VS ČR. Realizace projektu bude pokračovat do konce června 2023.

V rámci uvedeného operačního programu byly během roku 2022 čerpány finanční prostředky v celkové výši 7,4 mil. Kč.

1.7.2 Norské fondy

Projekt PDP 2 Snižování rizik odsouzených prostřednictvím intervenčních programů

Realizace uvedeného projektu koncipovaného oddělením EU fondů a dotací GŘ VS ČR ve spolupráci s oddělením odborného zacházení GŘ VS ČR, Ministerstvem spravedlnosti ČR a Probační a mediační službou ČR byla zahájena 1. 3. 2020. Celková výše přidělených finančních prostředků představuje objem 40,5 mil. Kč

Samotný projekt je členěn na tři klíčové aktivity: *motivační program, odborná péče pro uživatele drog a program pro otce*, tzv. *Pappaprogram* (program pro udržení a podporu vztahů mezi vězněnými rodiči a jejich dětmi).

Uvedené aktivity projektu jsou pilotovány v deseti vybraných organizačních jednotkách, přičemž k již probíhající pilotáži *Odborné péče pro uživatele drog* přibýly pilotáže *Programu pro otce* a *Motivačního programu* zahájené v listopadu uvedeného období. V roce 2022 byly v šesti OJ realizovány opravy vhodných prostor pro pilotáž jednotlivých programů v celkové výši téměř devět mil. Kč a v pěti organizačních jednotkách byly ukončeny nebo probíhají finalizace investičních akcí v celkové výši téměř šest mil. Kč.

V témže období proběhly bilaterální aktivity s norskými partnery za účasti 40 odborných zaměstnanců VS ČR. Šlo o dvoutýdenní pracovní cesty do Norska s cílem teoretického i praktického zaškolení do intervenčních programů norskými odborníky. Nabyté vědomosti a zkušenosti jsou využívány v rámci pilotáže intervenčních programů v uvedených organizačních jednotkách.

V roce 2022 byly na realizaci projektu čerpány finanční prostředky v celkové výši 12 mil. Kč.

Operační program Životní prostředí

V intencích tohoto operačního programu v kombinaci s podprogramem *Nová zelená úsporám (Budovy veřejného sektoru)* formou posílení vlastních zdrojů žadatele byla v roce 2022 dokončena realizace energeticky úsporného projektu ve Věznici Valdice a byl zahájen zkušební provoz. Celkové náklady projektu činí 142 311 270 Kč.

Předmětem díla bylo odpojení objektu kulturního domu od centrální kotelny věznice a vybudování autonomní plynové kotelny v objektu hlavní kotelny stavební úpravy a instalace nových kotlů a tepelných čerpadel a v objektu prádelny nahrazení staré technologie novým parním kotlem. V areálu věznice došlo k montáži nových vnitřních a vnějších rozvodů Út a TUV, rekonstrukci objektových předávacích stanic, včetně elektromontáže. Součástí akce bude následný pětiletý energetický management.

V roce 2022 se pokračovalo v realizaci energeticky úsporného projektu ve Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Praha Pankrác, kdy byla dokončena verifikační fáze, vypracována projektová dokumentace a zahájeny vlastní stavební a montážní práce. Celkové náklady projektu představují finanční objem ve výši 176 300 000 Kč.

2. Odborné zacházení

2.1. Výkon vazby

V roce 2022 realizoval Odbor výkonu vazby a trestu generálního ředitelství Vězeňské služby ČR inspekční cesty po všech vazebních věznicích a věznicích, ve kterých je zřízeno zvláštní oddělení pro výkon vazby se zaměřením na dodržování plnění úkolů v oblasti zlepšování podmínek výkonu vazby, jež byly stanoveny úkolem ministra spravedlnosti z roku 2013. Jednou z nich je rozšíření možnosti telefonování odsouzených. V roce 2022 byly ve věznicích navýšeny počty telefonních přístrojů, čímž se zvýšil i počet míst, kde mohou odsouzení telefonovat (vycházkové dvory, kulturní místnosti, multifunkční místnosti apod.). K problematice zlepšování podmínek výkonu vazby lze říct, že materiální a technický standard je závislý na výši přidělených finančních prostředků na jednotlivé organizační jednotky.

V červnu letošního roku začal odbor koordinovat pilotní projekt pod názvem *Celové telefony pro obviněné*. Tento pilotní projekt byl následně spuštěn ve Vazební věznici Praha Ruzyně a jako cílová skupina pro testování byli v rámci pilotního projektu vybráni obvinění ve výkonu vazby umístění v nově zrekonstruovaných oddílech. U obviněných, kde to vyžaduje účel vazby, se postupuje na základě dohody s příslušným orgánem činným v trestním řízení. Hlavním cílem tohoto pilotního projektu je ověřit v praxi možnosti zajištění práva obviněných na kontakt s osobami blízkými, a to prostřednictvím telefonu umístěného přímo v cele a zároveň zhodnotit efektivitu a přínos této změny pro VS ČR. Předpokládaná doba realizace pilotního projektu ve věznici je plánovaná na šest měsíců s možností následného prodloužení. Z doposud získaných informací se tento pilotní projekt jeví jako velice přínosný, a to jak pro zaměstnance věznice, kteří právo obviněného na telefon zajišťují, tak pro samotné obviněné. V současnosti je doba pilotního projektu ve Vazební věznici Praha Ruzyně prodloužena.

V současné době se kapacita telefonních přístrojů pro obviněné jeví jako dostačující, ale pro následující období je složité predikovat, zda bude počet osob ve výkonu vazby stoupat, anebo naopak klesat. Závěrem lze konstatovat, že vazební věznice a věznice, ve kterých je zřízeno zvláštní oddělení pro výkon vazby, věnují patřičnou pozornost zajišťování výkonu vazby jako komplexnímu celku.

2.2. Umísťování odsouzených do jednotlivých stupňů zabezpečení

2.2.1. Vstupní umístění

V období od 1. 1. 2022 do 31. 12. 2022 Vězeňská služba ČR rozhodovala o vstupním umístění odsouzených do jednotlivých oddělení věznice s ostrahou podle stupňů zabezpečení celkem u 9 272 odsouzených. Z uvedeného počtu ředitelé věznic umístili do oddělení s nízkým stupněm zabezpečení 17 % odsouzených, do oddělení se středním stupněm zabezpečení 28 % odsouzených a do oddělení s vysokým stupněm zabezpečení 55 % odsouzených. Odsouzení ve věznici s ostrahou byli na základě vyhodnocení vnějších rizik umisťováni do oddělení s vysokým stupněm zabezpečení. První vnější riziko se týká spáchané trestné činnosti. Z celkového počtu zpracovaných vstupních hodnocení druh trestné činnosti určoval vysoký stupeň zabezpečení celkem u 2 874 odsouzených (31 %). Z tohoto počtu se trestný čin, který zahrnoval nebo měl zahrnovat násilí, včetně pohrůžky násilím, vyskytoval v 18,3 % případů. Trestný čin zahrnující nakládání s omamnými a psychotropními látkami nebo trestný čin spáchaný pod vlivem takové látky, kdy došlo nebo hrozilo, že dojde k újmě na zdraví nebo životě člověka se vyskytoval v 12,5 % případů. Trestný čin proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti se vyskytoval v 2,2 % případů. Dalším vnějším rizikem je vysoká míra prizonizace. Tím se míní, že odsouzení se ocitli ve výkonu trestu odnětí svobody nepodmíněně již počtvrté a více. Uvedená skutečnost se týkala 26,8 % odsouzených. Posledním vnějším rizikem se stala skutečnost, že odsouzení byli ve výkonu trestu odnětí svobody za úmyslnou trestnou činnost v délce převyšující 3 roky, což se týkalo 13,2 % odsouzených

2.2.2. Změna umístění

V průběhu výkonu trestu odnětí svobody věznice posuzují, zda u odsouzeného nenastaly skutečnosti odůvodňující umístění do oddělení s nižším nebo vyšším stupněm zabezpečení. Modifikace stupně zabezpečení byla realizována u 2 228 odsouzených. Z tohoto počtu došlo celkem u 1 213 odsouzených ke snížení a u 1 015 odsouzených ke zvýšení stupně zabezpečení.

2.2.3. Snížení stupně zabezpečení

Nejčastějšími skutečnostmi odůvodňujícími snížení stupně zabezpečení se staly v roce 2022 vyhodnocení plnění programu zacházení (51,1 %) a dodržování vězeňského režimu (38,7 %). Mezi další skutečnosti se řadí posouzení závažnosti trestné činnosti, charakteristika osobnosti a dosavadní způsob života. Uvedené se posuzuje v návaznosti na zpracování komplexní zprávy o odsouzeném, na základě které se vyhodnocují vnitřní rizika. Za využití moderačního ustanovení byl stupeň zabezpečení snížen u 7,1 % odsouzených. Zohlednění přípravy na život po propuštění v rámci programu výstupního zacházení nastaly příznivé podmínky u 2,8 % odsouzených a další významné skutečnosti byly zohledněny u 0,3 % odsouzených.

2.2.4. Zvýšení stupně zabezpečení

Nejčastějším důvodem pro zvýšení stupně zabezpečení se v roce 2022 stalo nové uložení nepodmíněného trestu (64,6 % odsouzených). K dalším zvýšením stupně

zabezpečení docházelo na základě negativního vyhodnocení dodržování vězeňského režimu (29,5 % odsouzených), hodnocení programu zacházení (4,7 % odsouzených) a dalších významných skutečností (1,2 %), mezi které patří například další očekávaná trestní řízení, nevykonaná ochranná opatření.

2.2.5. Podání návrhu na změnu umístění odsouzeným

Odsouzený s umístěním do oddělení se středním nebo vysokým stupněm zabezpečení věznice s ostrahou může podat návrh na umístění do oddělení s nižším stupněm zabezpečení. V roce 2022 si podalo návrh celkem 324 odsouzených, s tím že do konce uvedeného roku bylo rozhodnutí zaevidováno u 226 návrhů. Z toho počtu vzalo 38,1 % odsouzených své návrhy zpět a u 56,2 % odsouzených soudy návrhy zamítly. U 4,9 % odsouzených soudy vyhověly jejich návrhům a nařídily nižší stupeň zabezpečení. Návrhy k novému rozhodnutí o stupni zabezpečení soudy poslaly zpět ředitelům věznic u 0,8 % odsouzených. Z valné většiny odsouzení podávali své návrhy při příležitosti vstupního určení stupně zabezpečení nebo při uložení nového trestu, který jejich původní stupeň zvýšil.

2.3. Komplexní zpráva a SARPO

Komplexní zpráva se zpracovává prostřednictvím prediktivního nástroje SARPO. V roce 2022 bylo zpracováno 9 012 komplexních zpráv za účelem vyhodnocení rizik a kriminogenních potřeb odsouzených. Z důvodu nově uložených trestů byla komplexní zpráva aktualizována v 8 591 případech. Celkem bylo v roce 2022 zpracováno 17 603 komplexních zpráv.

Komplexní zpráva se zpracovává v různých verzích v závislosti na druhu trestné činnosti, věku odsouzeného, délce a druhu uloženého trestu. Rozlišují se celkem tři verze: minimální, základní a rozšířená. Nejčastěji se zpracovávala základní verze komplexní zprávy (47,6 % odsouzených), neboť se jedná o odsouzené, u nichž délka nepodmíněného trestu nepřevyšuje půl roku a odsouzení se nedopustili trestné činnosti násilné povahy, s drogovým ani sexuálním kontextem. Rozšířená verze komplexní zprávy byla zpracována u 43,1 % odsouzených, a to z důvodu, že jsou ve výkonu trestu za trestnou činnost s prvkem násilí, drogovým a sexuálním kontextem. Zbývajících 9,2 % komplexních zpráv je zpracováno v minimální verzi, která je určena pro odsouzené ve výkonu trestu nepřevyšujícímu půl roku a jejich trestná činnost neobsahuje závažné skutečnosti, jakými jsou násilí, drogový a sexuální kontext. Zároveň se nejedná o mladistvé ani o odsouzené s doživotním trestem odnětí svobody

Výstupem komplexní zprávy se stává vyhodnocení pravděpodobnosti opětovného návratu do výkonu trestu na základě vypočtené míry statického a dynamického rizika. Statické riziko je převážně rozloženo do kategorií nízké až vysoké míry rizika. O zátěži plynoucí z trestní a kriminální minulosti vypovídá především zastoupení odsouzených ve velmi vysokém statickém riziku, jejichž podíl činil 7,7 %. Zejména se jedná o opakovaný pobyt ve výkonu trestu odnětí svobody, výskyt násilné trestné činnosti a trestné činnosti s drogovým kontextem. Mezi další

závažné skutečnosti lze dále uvést skutečnost, že odsouzený vykonával trest převyšující pět let a že celková doba věznění za posledních pět let přesáhla jeden rok. Rozložení dynamického rizika poukazuje na vyšší zastoupení odsouzených především ve vysokém dynamickém riziku, což vypovídá o vyšší zátěži plynoucí z rizikových oblastí svého života, jakými jsou finance, zaměstnání, vzdělání, závislosti a osobnost.

2.4. Standardizované programy

V roce 2022 vězeňská služba disponovala deseti standardizovanými programy pro vybrané cílové skupiny odsouzených, jež vykazují specifická kriminogenní rizika bránící jim ve vedení řádného života. Jedná se o projekt otevřené věznice a o 14 různých variant programů navržených ke standardizaci. Mezi zmíněné programy patří:

- kognitivně-behaviorální program *3Z (Zastav se, zamysli se a změň se)*;
- program určený pachatelům trestných činů v souvislosti s řízením motorových vozidel a dopravou *Pardon*;
- dlouhodobý intervenční program pro pachatele násilí *TP Kemp*;
- terapeutický program pro mladistvé a mladé dospělé *TP 21 Junior*;
- reedukační program *GREPP* pro pachatele násilí a sexuálně motivovaného násilí na dětech (týrání dětí, komerční sexuální zneužívání dětí i sexuální zneužívání bez komerčního aspektu), navazující dlouhodobý terapeutický program *GREPP 2* a varianta pro odsouzené ženy *Feddo*;
- také je poskytován krátkodobý intervenční program *Zuřivec*, jehož cílem je vytvoření náhledu problémového chování, příčin a souvislostí tohoto chování, které vedlo odsouzeného k páčání násilí;
- krátkodobý skupinový intervenční program *Antiagresivní trénink* pro odsouzené, v jejichž životě hraje dominantní roli nezvládnutí agresivity;
- program *Výstupní oddíl – otevřená věznice*, který vyzdvihuje posilování protektivních faktorů u odsouzených a pracuje s osobní odpovědností odsouzených před plánovaným propuštěním z výkonu trestu odnětí svobody;
- program *VIT*, zaměřený na restorativní justici, který přináší prvek dopadů trestné činnosti odsouzených na jejich oběť;
- vzdělávací program s poradenskými prvky *FGDP* (Finanční gramotnost a dluhové poradenství) pro odsouzené s dluhovými problémy a nízkou úrovní finanční gramotnosti.

V roce 2022 byla dokončena v šesti věznicích pilotáž poslední, třetí, kohorty nového programu *Good Lives Model* převzatého z Německa, který je určený pro odsouzené za násilné trestné činy s vysokými kriminogenními riziky. U programu *Motivátor*, který je připravován pro odsouzené a chovance s vysokými kriminogenními riziky ve čtyřech věznicích (Plzeň, Praha Ruzyně, Opava, Rapotice), byly zrealizovány stavebně-technické úpravy a byla zahájena realizační fáze s prvními čtyřmi skupinami odsouzených.

V roce 2022 byl po předchozí pilotáži nově standardizován program *FGDP*. V roce 2022 probíhal ve Věznici Ostrov a dále byl přijat věznicemi: České Budějovice, Horní Slavkov, Kynšperk nad Ohří, Kuřim, Liberec, Mírov, Rýnovice, Světlá nad Sázavou, Teplice, Valdice. Dále se v tomto roce uskutečnila dvě školení 21 nových lektorů *FGDP*. Na rok 2023 jsou aktuálně naplánována další tři školení nových lektorů.

2.5. Specializované oddíly

V rámci specializovaného zacházení s odsouzenými, kteří jsou motivováni pracovat na vlastní změně k nápravě, poskytuje vězeňská služba odsouzeným možnost účastnit se terapeutického programu ve specializovaných oddílech. Na těchto oddílech s nimi odborní zaměstnanci intenzivně pracují za účelem snížení rizika recidivy a zároveň snižování nebezpečnosti, a to jak v rámci výkonu trestu odnětí svobody, tak po propuštění.

V roce 2022 vězeňská služba disponovala celkem 36 specializovanými oddíly, z toho:

- osmi oddíly specializovanými pro výkon trestu odsouzených s poruchou duševní a poruchou chování,
- dvěma oddíly specializovanými pro výkon trestu odsouzených s poruchami duševními a poruchami chování s individuálním zacházením,
- pěti oddíly specializovanými pro výkon trestu odsouzených s mentální retardací,
- jedenácti oddíly specializovanými pro výkon trestu odsouzených s poruchou osobnosti a chování, způsobenou užíváním návykových látek,
- deseti oddíly specializovanými pro výkon ochranného léčení (sexuologického, protitoxikomanického, protialkoholního a patologického hráčství).

Ve Věznici Světlá nad Sázavou jsou zřízeny specializované oddíly pro výkon trestu odsouzených matek s dětmi (specializovaný oddíl pro odsouzené matky nezletilých dětí ve věku od jednoho roku do tří let věku dítěte a specializovaný oddíl pro odsouzené matky nezletilých dětí do jednoho roku věku dítěte), dále pak oddíl pro obviněné matky nezletilých dětí do jednoho roku věku dítěte.

Také jsou ve vězeňské službě zřízeny specializované oddíly pro výkon trestu odsouzených trvale pracovně nezařaditelných. Při umístování odsouzených trvale pracovně nezařaditelných je vždy přihlíženo k jejich zdravotnímu stavu. Věznice, kde jsou tyto oddíly zřízeny, nabízejí odsouzeným širokou škálu aktivit v rámci stanoveného programu zacházení. Programy zacházení jsou odsouzeným trvale pracovně nezařaditelným stanovovány individuálně a jsou přizpůsobeny jejich potřebám a zdravotnímu stavu. V kategorii trvale pracovně nezařaditelných odsouzených byl v roce 2022 evidován mírný početní nárůst odsouzených, na což mimo jiné reagovalo zřízením specializovaných oddílů, nově ve věznicích Jiřice a Horní Slavkov. Celkem jsou v současné době zřízeny ve 20 věznicích a vazebních

věznicích specializované oddíly pro výkon trestu odsouzených trvale pracovně nezařaditelných.

2.6. Sociální práce v organizačních jednotkách

Na podmínky výkonu sociální práce v roce 2022 již nedopadala protiepidemická opatření související s přenosem infekčních onemocnění, se kterými se VS ČR potýkala téměř dva roky. Mohla tedy pokračovat spolupráce s externími státními i nestátními subjekty zaměřenými na poskytování základního a odborného poradenství, realizaci projektů a programů.

Tvorba a pilotáž programu, který se zaměřuje na vězněné dlužníky, byl završen v roce 2022 školením lektorů pro tento program a navázáním intenzivní spolupráce se subjekty z oblasti řešení dluhů. Program byl standardizován pod názvem *FGDP (Finanční gramotnost a dluhové poradenství)* a školení lektorů je plánováno i v následujícím roce.

V zájmu sociální práce ve oblasti vězeňství je také podpora rodičovské role, která by neměla být zcela potlačena ani v době věznění rodiče a současně by neměla být opomenuta práva dětí. Posilování rodičovských kompetencí u otců hraje důležitou roli při prevenci vzniku problémů u dětí. Rodina a síť přátel představuje důležitý faktor pro úspěšnou resocializaci odsouzených.

Vězeňská služba ČR proto zahájila pilotní ověření, se záměrem následné implementace do praxe vybraných věznic, podle norského programu s názvem *Pappaprogram*. Navázal tak v tomto tématu na započatou bilaterální spolupráci s norskou vězeňskou službou z roku 2016. Za podpory Norských fondů bylo proškoleny deset lektorů, resp. pracovníků odborného zacházení ve vězeňství, z věznic Bělušice, Horní Slavkov, Pardubice, Světlá nad Sázavou a Znojmo. Historie úspěšného programu pro otce sahá v Norsku do roku 2003, jeho kořeny ovšem pocházejí ze Skotska. Dalším záměrem Vězeňské služby ČR je připravit obdobný program s terapeutickými prvky pro vězněné matky, do čehož se aktivně zapojila Věznice Světlá nad Sázavou.

2.7. Duchovní služba

V roce 2022 působilo ve 35 vězeňských zařízeních celkem 59 kaplanů z 12 křesťanských církví. Celkově se jedná o 34,2 pracovního úvazku, včetně úvazku hlavního kaplana. Počet kaplanů se v roce 2022 zvýšil o pět kaplanů, když bylo do vězeňské duchovní služby přijato celkem devět nových kaplanů a čtyři kaplani ukončili svůj pracovní poměr ve Vězeňské službě ČR. Počet úvazků určených pro Vězeňskou duchovní službu činil v roce 2022 celkem 35,8 tabulkového místa, oproti roku 2021 se v roce 2022 zvýšil celkový počet tabulkových míst určených pro kaplany o 4,4. Neobsazeno bylo k 31. 12. 2022 celkem 1,6 tabulkového místa *kaplan*. Jednotlivé pracovní úvazky kaplanů se pohybují ve výši od 0,2 do 1,0 úvazku. Na plný úvazek přitom pracovalo celkem devět kaplanů. Záměrem vězeňské duchovní služby pro rok 2023 je postupné navyšování úvazků kaplanů tak, aby byli kaplani zaměstnáni minimálně na

0,5 pracovního úvazku. V duchovní službě působí v současné době osm kaplanek a dvacet neordinovaných duchovních. Nejvyšší zastoupení má katolická církev, po ní následují církve adventistů a evangelíků.

V roce 2022 vykonávala duchovní služba svoji standardní činnost. Kaplani věznic v průběhu roku systematicky pracovali s 2 357 vězněnými osobami, v rámci pastoračních rozhovorů se uskutečnilo 26 000 osobních pohovorů s vězněnými osobami a řízených skupinových pastoračních aktivit, včetně programů odborného zacházení, těch se opakovaně zúčastnilo 43 655 vězněných osob. Někteří ze základních svátostí církve (křest, biřmování) přijalo 29 vězňů. Vedle kaplanů působí ve věznicích také dobrovolní duchovní ze 13 křesťanských církví. V roce 2022 jich do všech organizačních jednotek docházelo celkem 96.

2.8. Extramurální aktivity

Extramurální aktivity jsou doplňující mechanismy k odbornému zacházení s odsouzenými. Mezi instituty extramurálních aktivit se řadí přerušení výkonu trestu, opuštění věznice a akce mimo věznici. Ty jsou realizovány zpravidla pod vedením odborného zaměstnance věznice, nejčastěji se jedná o akce kulturního, sportovního či pracovního charakteru (např. úklidové a pomocné práce v obci či v domech pro seniory), návštěvy úřadu v rámci přípravy na život po propuštění nebo docházku do školy. Podmínky pro udělení některé z forem extramurálních aktivit odsouzenému stanoví zákon o výkonu trestu a řád výkonu trestu.

2.9. Oblast realizace protidrogové politiky

V roce 2022 se VS ČR v oblasti realizace protidrogové politiky řídila *Plánem činnosti VS ČR v protidrogové politice na období 2020 až 2021*, kde byly zohledněny aktivity *Akčního plánu realizace Národní strategie prevence a snižování škod spojených se závislostním chováním 2019-2021* (akční plán na další období byl schválen až ke konci roku 2022). Dále se protidrogová politika řídila aktuálním akčním plánem *Koncepce vězeňství do roku 2025*. Podíl problémových uživatelů drog na celkové populaci vězňů je stále vysoký (cca 30 %).

V roce 2022 se provádělo dobrovolné léčení drogově závislých ve specializovaných oddílech deseti věznic (celkem 11 oddílů). Soudně nařízené léčení protitoxikomanické, protialkoholní nebo léčení patologického hráčství se pak realizovalo ve specializovaných oddílech tří věznic (celkem devět oddílů), přičemž některé oddíly jsou zaměřeny na více těchto poruch. Poradny drogové prevence nadále fungovaly ve všech věznicích a poskytovaly zejména poradenství a informační servis. V roce 2022 fungovaly bezdrogové zóny se standardním zacházením taktéž ve všech věznicích. Ve třech věznicích je navíc zřízena bezdrogová zóna s terapeutickým zacházením.

V roce 2022 byla uživatelům drog nadále poskytována substituční léčba a detoxifikace. Centrum substituční léčby je zřízeno v deseti věznicích. V roce 2022 se v souvislosti se zlepšením epidemiologické situací oproti předchozím dvěma letům zvýšil počet návštěv uskutečněných pracovníky nestátních neziskových

organizací poskytujících adiktologické služby ve věznicích. Některé služby byly pracovníky nestátních organizací nadále poskytovány distanční formou v podobě telefonického či on-line kontaktu, poradenství a terapie. Počet věznic, ve kterých je poskytována adiktologická péče, se oproti předchozímu roku nezměnil. V roce 2022 poskytovalo adiktologickou péči v 11 organizačních jednotkách celkem 13 adiktologů.

Intenzita testování vězněných osob na přítomnost návykových látek nebo jejich metabolitů v těle se oproti minulému období změnila pouze v prvním čtvrtletí roku, a to v souvislosti s rozpočtovým provizoriem. I v roce 2022 byla nadále věnována zvýšená pozornost zamezení průniku návykových látek do objektů VS ČR a probíhala jejich detekce v těchto prostřednictvím různých druhů prohlídek, včetně prohlídek s využitím speciálně vycvičených protidrogových psů a přístrojů určených k identifikaci těchto látek přímo na místě nálezu.

2.10. Výkon zabezpečovací detence

K 31. 12. 2022 stav chovanců činil 116 chovanců, z toho 12 žen. Počet chovanců tak již třináctým rokem, od zahájení fungování detenčních ústavů v České republice, nepřetržitě roste. Vězeňská služba ČR eviduje další desítky uložených detencí k určitému datu, tedy po ukončení výkonu trestu odnětí svobody. Vzhledem k tomu, že ke sledování přeměn ochranného léčení v psychiatrických nemocnicích na zabezpečovací detenci neexistuje jednotná evidence, je třeba předpokládat, že konečný počet uložených zabezpečovacích detencí bude ještě vyšší. Kapacita všech detenčních ústavů činila 123 míst. Ke dni 31. 12. 2022 činila naplněnost kapacity 94,3 %.

2.11. Střední odborné učiliště

Ve školním roce 2021-2022 bylo do učebních oborů celkem zařazeno 607 žáků:

- 75 žáků do dvouletého oboru,
- 134 žáků do tříletého oboru,
- 398 žáků do dalšího tříletého oboru.

Kromě učebních oborů se uskutečnilo pět typů kurzů (všeobecně vzdělávací, jazykové, počítačové, odborné a kurzy instrumentálního obohacování), do nichž bylo zařazeno celkem 1 019 odsouzených.

V červnu 2022 se v deseti odloučených pracovištích Středního odborného učiliště (při věznicích Heřmanice, Pardubice, Plzeň, Rýnovice, Světlá nad Sázavou, Valdice, Všehrady, Kuřim-Znojmo, Stráž pod Ralskem a Příbram) konaly závěrečné učňovské zkoušky, při kterých získalo 167 žáků výuční list – 79 prospělo s vyznamenáním, 88 prospělo a čtyři neprospěli.

V září 2022 byl zahájen nový školní rok, ve kterém byly otevřeny nové učební obory:

- 65-51-H/01 kuchař-číšník ve věznici Příbram, Pardubice a Kuřim,

- 26-51-H/02 elektrikář-silnoproud ve věznici Heřmanice a Všehrady,
- 23-51-H/01 strojní mechanik ve věznici Plzeň,
- 33-56-H/01 truhlář ve věznici Všehrady.

Do učebních oborů bylo zařazeno 849 žáků a do kurzů 652 odsouzených.

Všechny nově otevřené učební obory kopírují požadavky na trhu práce a umožňují lepší uplatnění žáků v civilním životě i vnitřním režimu věznic. Rovněž se podařilo v rámci investic vybavit školské vzdělávací středisko ve Stráži pod Ralskem novými soustruhy v ceně 2 mil. Kč.

Ve školských vzdělávacích střediscích Plzeň, Rýnovice, Valdice a Stráž pod Ralskem se i nadále provádí rozšířená výuka 3D tisku a v Rýnovicích a Valdicích se plně implementovala výuka CNC obrábění, počítačem podporované navrhování CAD a počítačem řízená výroba CAM.

3. Bezpečnost

3.1. Krizové řízení

Činnosti realizované v oblasti krizového řízení v roce 2022 již nebyly ovlivněny v takové míře výskytem onemocnění covid-19. Z poznatků a zkušeností získaných při šíření pandemie tohoto onemocnění vězeňská služba opakovaně přehodnotila množství osobních ochranných prostředků, zdravotnických prostředků a dezinfekcí, které požaduje vytvořit a udržovat v pohotovostních zásobách správy hmotných rezerv. V této souvislosti byla provedena aktualizace Krizového plánu Vězeňské služby České republiky, konkrétně přílohy s plánem nezbytných dodávek v části chemické výroby, ochranné prostředky, zdravotnické potřeby a přílohy s operačním plánem *Epidemie nakažlivé choroby*.

Z důvodu personálních změn na generálním ředitelství vězeňské služby bylo aktualizováno složení krizového štábu, včetně seznamu kontaktů pro zabezpečení vyrozumění. V návaznosti na aktuální poznatky a zkušenosti získané při nácvičce řešení mimořádných událostí a krizových situací byly upraveny dvě části krizového plánu, a to příloha s přehledem spojení na subjekty podílející se na připravenosti na krizové situace a jejich řešení a příloha s přehledem sil a prostředků vězeňské služby. Dále se uskutečnila změna přílohy krizového plánu týkající se změny umístění záložního pracoviště krizového štábu ředitelství, které bude nově, v případě potřeby, zasedat v prostorách Akademie VS ČR ve Stráži pod Ralskem.

Od 1. června 2022 byl zaveden jednotný dorozumivací systém v rámci *Plánu vyrozumění a sovu* příslušníků a zaměstnanců do jednotlivých organizačních jednotek vězeňské služby. Zavedení tohoto systému přineslo významné časové úspory v rámci systému vyrozumění pracovníků organizačních jednotek.

V září byla ve všech čtyřech regionech zrealizována součinnostní námětová cvičení, která měla prověřit připravenost a součinnost věznic při řešení nepokojů nebo jiných hromadných nezákonných vystoupení vězňených osob, včetně zapojení co

největšího počtu příslušníků se služebními psy kategorie všestranný obranný. V rámci vyhodnocení těchto cvičení bylo konstatováno, že splnila svůj účel. Celkově se ve všech regionech cvičení zúčastnilo 222 příslušníků se speciálním výcvikem k provedení zákroku a 24 psů se služebními psy.

V listopadu 2022 byly na GŘ VS ČR zahájeny kroky směřující k vytvoření samostatných místností krizového štábu tak, aby nemohlo dojít k případným kolizím se zasedací místností, která byla aktuálně jediným místem vhodným k zasedání všech komisí a dalších jednání, včetně jednání krizového štábu. Prostory budou vybaveny moderními technologiemi vhodnými k realizaci spojení jak uvnitř generálního ředitelství, tak také se všemi ostatními organizačními jednotkami, ke zpracování aktuálního zápisu a dalšími možnostmi nezbytnými k plnění všech důležitých kroků v rámci řešení mimořádných událostí.

3.2. Pasivní a aktivní zabezpečení objektů VS ČR

Hlavním úkolem vězeňské stráže je střežení, předvádění a eskortování vězňenských osob a zajišťování vnější i vnitřní bezpečnosti střežených objektů. Z pohledu vnějšího zabezpečení věznic, vazebních věznic a ústavů pro výkon zabezpečovací detence dlouhodobě přetrvává v oblasti spojovacích a signálně zabezpečovacích a stavebně technických prostředků nepříznivý stav, na jehož základě jsou každoročně nezbytné nemalé investice. Rok 2022 byl v této věci rovněž nepříznivě ovlivněn rozpočtovým provizoriem, které bylo ukončeno 21. března. Ačkoliv se vězeňská služba dlouhodobě potýká s nedostatkem finančních prostředků, byl ve sledovaném období nově instalován a zprovozněn detekční systém ve Věznici a ÚpVZD Opava. Rovněž byla posouzena a následně schválena projektová dokumentace vztahující se k plánovanému zahájení II. etapy rekonstrukce vnějšího oplocení Věznice Heřmanice a posouzena a schválena projektová dokumentace vztahující se k rekonstrukci vnější bezpečnosti a operačního střediska Věznice Horní Slavkov, jakož i rozšíření perimetrické ochrany Věznice Bělušice.

V roce 2022 byly předloženy odboru logistiky požadavky z věznic na pořízení detekčních prostředků. Po projednání předložených požadavků v investiční komisi byly finálně schváleny prostředky na pořízení tří detektorů tepové frekvence, 24 rámových detektorů pro kontrolu osob, 30 ručních detektorů kovů a 16 rentgenů pro kontrolu zavazadel.

Věznice disponovaly k 31. 12. 2022 celkem 220 rámovými detektory, 125 rentgeny zavazadel, 1 686 ručními detektory, 38 detektory tepové frekvence, 34 detekčními křesly a 126 detektory mobilních telefonů. Pro potřeby justičních objektů využívala vězeňská služba následující technické prostředky: 141 rámových detektorů pro kontrolu osob, 111 rentgenů zavazadel (z toho je jeden v majetku vězeňské služby) a 376 ručních detektorů kovu (z toho jich je 225 v majetku vězeňské služby).

Centrální nákupy v roce 2022 byly zaměřeny zejména na komponenty poplachových systémů, nákupy mobilních telefonů a opravy radiostanic. Jako náhrada za zastaralé nebo nefunkční technické prostředky bylo pořízeno celkem 300 kamer, 15 videorekordérů a 500 mobilních telefonů. V průběhu roku bylo opraveno 983 radiostanic.

V roce 2022 byla pozornost věnována získávání informací v oblasti technologií zajišťujících ochranu vzdušného prostoru nad objekty Vězeňské služby ČR. V této souvislosti se uskutečnilo několik testování nebo prezentací tzv. antidronových systémů. V průběhu roku 2022 byl testován detektor živých organismů. Testování se provádělo ve Vazební věznici Hradec Králové a ve Věznici Pardubice. Jedná se o detektor umístovaný na vozidlo pomocí magnetů, a tak odpadá nutnost zdlouhavé instalace kabeláže. Detektor je koncipován jako ruční a svou velikostí a váhou tomu také odpovídá. Na základě pozitivních výsledků testování byly tyto přístroje pořízeny do přímého výkonu služby do určených organizačních jednotek, přičemž je plánováno postupné nahrazení stávajících užívaných detekčních prostředků touto moderní technologií.

Od května 2022 byl realizován pilotní projekt kamer snímajících prostor před vozidlem v rámci velkých eskortních vozidel. Pro potřeby pilotního projektu byly po konzultacích vybrány tři typy auto kamer. Kamery byly následně umístěny ve třech eskortních autobusech a testovány v různých podmínkách provozu. V rámci vyhodnocení projektu bylo rozhodnuto pořídit celkem 42 vhodných auto kamer a vybavit jimi všechny eskortní autobusy.

Ve druhé polovině roku 2022 byl zahájen pilotní projekt testování různých skenerů:

- testování *body scanneru* se realizovalo ve Věznici Jiřice, přístroj vyhodnocen jako nevhodný pro využití ve vězeňské službě;
- *přístroje pro detekci drog* – ruční detekční, testování přístrojů se konalo ve Věznici Pardubice, v současné době se dále testuje ve Věznici Jiřice;
- systém na detekci dronů, testování přístroje se provádělo ve Věznici Rápošice.

Dnem 1. 12. 2022 byl spuštěn pilotní projekt – *Samostatné eskorty žen k umístění a přemístění po trase Nové Sedlo, Ostrov, Drahonice, Praha Ruzyně, Praha Pankrác, Jiřice a zpět*. Cílem projektu je úspora finančních prostředků a rovněž úspora personální. Od projektu si vězeňská služba slibuje významné snížení bezpečnostních rizik vyplývajících ze společné eskorty mužů a žen v jednom eskortním vozidle.

3.3. Služební a profesní příprava

V roce 2022 byl s ohledem na končící dobu expirace u balistických přileb realizován centrální nákup 200 balistických přileb, které byly následně přerozděleny do 17 vybraných věznic. Tyto jednotky budou i nadále zajišťovat plánovanou eskortní činnost v rámci eskort nebezpečných osob v regionu, které balistickými přilbami nedisponují.

Rok 2022 přinesl vyřazení revolverů z výzbroje vězeňské služby a současně bylo realizováno opětovné zařazení brokovnice do výzbroje pro příslušníky zajišťující eskorty nebezpečných osob.

Instruktoři-metodici služební přípravy a výcviku v rámci součinnostních výcviků a námětových cvičení v praxi ověřovali zpracované metodické materiály pro výuku témat služební přípravy, která budou sloužit ke sjednocení výuky a výcviku těchto témat služební přípravy napříč vězeňskou službou.

Ve druhé polovině roku 2022 byly přerozděleny doposud nevyužité modulární ochranné komplety z expedičního skladu ve Skutči do věznic, které disponují všestrannou služební kynologií s využitím pro psovody v případě jejich zařazení do jednotky k provedení služebního zákroku pod jednotným velením.

V listopadu byl na základě mimořádné události pokusu o útěk ve Věznici Valdice realizován a rozšířen základní kurz pro řídicí střelby o střelecká, kondiční a kontrolní cvičení střelby ze samopalů a útočné pušky ze strážních věží s oporou na různě velké cíle a vzdálenosti. Účelem nově vzniklých kondičních a prověřkových cvičení je simulovat střelbu ze strážní věže na vzdálený cíl s využitím konstrukčních prvků strážní věže ke stabilizaci těla a zbraně a docílit tak větší přesnosti. Cvičení jsou uzpůsobena také pro případy, kdy věznice nemá možnost cvičit střelbu z reálné věže.

3.4. Mimořádné události

Bezpečnostní situaci v českých věznicích v roce 2022 lze považovat za stabilizovanou. Vězeňskou službou byly však zaznamenány mimořádné události v různém stupni závažnosti, které prověřily akceschopnost nejen Vězeňské služby České republiky, ale i ostatních bezpečnostních sborů. V roce 2022 byly zaznamenány dvě prokazatelné přípravy k útěku a tři pokusy o útěk ze strážného objektu.

Věznice Valdice – dne 25. června v 09.02 hodin v době ukončení vycházky a při centrálním otevření dveří vycházkového dvora odsouzený vyskočil na otevřené dveře a mezerou mezi betonovou stěnou vycházkového dvora a horizontálním železným roštem (šířka mezery 18 cm) se protáhl na zeď vycházkového dvora a seskočil k prvnímu oplocení zadní části ubytovny. Překonal první sled oplocení, přičemž využil vstupní branky do zakázaného pásma mezi dvěma strážními věžemi. Odsouzený běžel zakázaným pásmem směrem k strážní věži, kdy se přibližně v polovině úseku pokusil překonat druhý sled oplocení. Ten se pod ním uvolnil a odsouzený ho strhl k zemi. Následně stržené oplocení překonal a pokračoval v útěku směrem k neobsazené strážní věži. Během útěku využíval odsouzený stavebních prvků pro svoji ochranu před střelbou. Po zábradlí strážní věže vystoupal na její vrchol a seskočil do civilního prostoru. Následně byl odsouzený zadržen strážnými zajišťujícími právě návštěvy odsouzených.

Věznice Kynšperk nad Ohří – dne 29. června v 10.25 hodin obdržela ředitelka Věznice Kynšperk nad Ohří anonymní podání, které bylo předáno odsouzeným

zaměstnanci věznice při výběru schránky na stížnosti. V popisovaném podání bylo uvedeno, že konkrétní odsouzený plánuje útěk z věznice, jelikož měl již ohnout mříže v prostorách kuřárny společného oddílu. Neprodleně byla informace předána příslušným orgánům věznice a nařízeno okamžité provedení dílčí a technické prohlídky zmíněného oddílu, a to zejména se zaměřením na mříže situované v nástupním oddíle uváděné kuřárny. Touto prohlídkou bylo následně zjištěno poškození okenní mříže a ohnutí tyčí na mříži v dotčené kuřárně.

Věznice Kynšperk nad Ohří – dne 14. listopadu v 1.31 hodin služba ve věznici zjistila narušení jednoho sektoru. Následnou kontrolou uvedeného místa prostřednictvím kamerového systému byla zjištěna přítomnost dvou vězněných osob, které se pokoušely překonat první sled oplocení věznice, což se jim nepodařilo, a proto se snažily ukrýt v areálu věznice v blízkosti budovy zdravotnického střediska. Neprodleně byl vyhlášen tísňový volací znak, který informoval o vzniklé situaci příslušníky konající službu. Pohyb vězněných osob byl po celou dobu monitorován kamerovým systémem z operačního střediska. Vzápětí byli odsouzení zadrženi příslušníky vězeňské služby.

Věznice Plzeň – dne 16. listopadu v 10.35 hodin předal obviněný na kusu papíru dozorkyni sdělení, že jeho spoluvězeň plánuje útěk. Dle tohoto sdělení měly být přeříznuty okenní mříže a uvolněny háky upevňující předokenní síto. Načasování útěku mělo být motivováno aktuálními klimatickými podmínkami, konkrétně mlhou. Na základě tohoto poznatku byla v 10.45 hodin téhož dne provedena prohlídka cely, při které bylo zjištěno, že na okně je přeříznutá jedna svislá tyč okenní mříže a uvolněny tři háky ze čtyř, které kotví předokenní síto. Háky byly k okenní mříži bodově přivařeny. Kromě přeříznutí mříže byly poškozeny i tři svary. Předmět, který byl využit k přeřezání mříže, nebyl nalezen.

Věznice Valdice – dne 22. listopad 2022 v 8.35 hodin využil odsouzený vycházky k pokusu o útěk v místě zamřížovaného výklenku ubytovny, kde po mříži vyšplhal do úrovně střechy a zde překonal válec žiletkového drátu. Na střeše se odsouzený ukrýval až do konce stanovené doby vycházek. Při následné důkladné prohlídce vycházkového dvora byl v 9.45 hodin odsouzený zpozorován na ploché střeše komplexu. Na zákonnou výzvu příslušníků vězeňské služby k opuštění uvedeného prostoru nereagoval, proto byl pomocí žebříku příslušníky zajištěn a po přiložení služebních pout odveden z vycházkového dvora.

V roce 2022 bylo zaznamenáno 48 případů napadení příslušníků a zaměstnanců Vězeňské služby ČR vězněnou osobou. Ve 44 případech byl napaden vězněnou osobou příslušník, ve 4 případech zaměstnanec. Celkem 45 odsouzených zneužilo svým odchodem zařazení na nestřežené pracoviště, dále pět odsouzených zneužilo volný pohyb mimo věznici při plnění pracovních úkolů a tři odsouzení zneužili volný pohyb mimo věznici v souvislosti s návštěvou.

3.5. Eskorty

V roce 2022 bylo eskortováno celkem 92 156 vězňených osob. Z toho systémem dálkových eskort a přímou eskortou k umístění nebo přemístění do jiné věznice nebo do vězeňského zdravotnického zařízení bylo eskortováno 35 729 vězňených osob, k orgánům činným v trestním řízení 24 404 vězňených osob, za účelem vyšetření (ošetření) do vězeňského nebo mimovězeňského zdravotnického zařízení 31 237 vězňených osob, z důvodu předání do ústavní nebo ochranné výchovy (léčení) a k předání (převzetí) do cizího státu bylo eskortováno 220 vězňených osob (bez leteckých eskort). Celkem 566 vězňených osob bylo v roce 2022 střeženo v mimovězeňských zdravotnických zařízeních.

V porovnání s rokem 2021 (84 240 eskortovaných osob) se v roce 2022 celkový počet eskortovaných zvýšil o 7 916 (9,39 %). K poměrnému zvýšení počtu eskortovaných vězňených osob došlo zejména z důvodu ukončením rozsáhlých preventivních protiepidemických opatření vynucených pandemií onemocnění covidu-19 a současně zavedením nových bezpečnostních opatření v souvislosti s konfliktem na Ukrajině.

Podle účelu eskortní činnosti došlo oproti roku 2021 k:

- navýšení o 5 517 (18,26 %) u eskort k umístění a přemístění,
- snížení o 2 006 (7,59 %) u eskort k orgánům činným v trestním řízení,
- navýšení o 8 035 (34,63 %) u eskort do zdravotnických zařízení.

Rovněž bylo provedeno celkem 180 eskort s využitím balistické výstroje v rámci mimořádných bezpečnostních opatření při eskortách s nebezpečnými vězňenými osobami.

V roce 2022 bylo realizováno celkem 15 leteckých eskort s 24 vězňenými osobami. 14 eskort bylo provedeno k předání odsouzené osoby z České republiky, a to do čtyř států, z toho jedna eskorta s jednou odsouzenou osobou byla realizována do Itálie, tři eskorty s pěti odsouzenými osobami do Lotyšska, čtyři eskorty se šesti odsouzenými osobami do Bulharska a šest eskort s jedenácti odsouzenými osobami do Rumunska. Dále byla realizována jedna eskorta vězňené osoby z Hongkongu do České republiky k výkonu zbytku trestu. Všechny eskorty se uskutečnily bez komplikací. V porovnání s rokem 2021 tak došlo ke snížení počtu letecky eskortovaných odsouzených o 17 osob. Na realizaci většiny leteckých eskort se podíleli instruktoři-metodici služební přípravy a výcviku se svými týmy.

Vězeňská služba v roce 2017 dokončila ve všech věznicích instalaci zařízení umožňující soudní jednání s vězňenými osobami prostřednictvím videokonferencí. V roce 2022 bylo evidováno celkem 9 320 uskutečněných videokonferencí. Využitím videokonferencí byla vyčíslena úspora nákladů na dopravu a střežení vězňených osob k soudnímu jednání v celkové výši 11 010 742 Kč (část na dopravu činila 3 857 186 Kč a na střežení 7 153 556 Kč).

V porovnání s rokem 2021 (10 344 uskutečněných videokonferencí) se v roce 2022 celkový počet videokonferencí snížil o 1 024 (10 %).

Za rok 2022 bylo dosaženo úspor proti roku 2021:

- o 600 567 Kč (18,4 %) u nákladů na dopravu,
- o 823 157 Kč (13 %) u nákladů na střežení,
- o 1 423 724 Kč (14,9 %) u nákladů celkem.

3.6. Služební kynologie

Součástí vězeňské stráže je výkon služby se služebními psy. V roce 2022 disponovala Vězeňská služba ČR 280 služebními psy. Z tohoto počtu bylo 113 služebních psů určeno pro oblast obrany a ochrany (zajištění vnitřní a vnější bezpečnosti) a 91 psů bylo určeno pro detekci a odhalování OPL. Ve fázi přípravy (výcviku) bylo 48 psů a 28 psů bylo ze zdravotních důvodů či stáří neschopno výkonu služby.

V kalendářním roce 2022 došlo ke zřízení dvou dalších výcvikových středisek služební kynologie, a to ve Věznici Rapotice a Věznici Kynšperk nad Ohří. Vězeňská služba má tedy aktuálně tři výcviková střediska služební kynologie. V oblasti vzdělávání psů a výcviku služebních psů se vězeňská služba stala nezávislou na jiných ozbrojených sborech. Po linii služební kynologie bylo jednotlivým věznicím a výcvikovým střediskům služební kynologie přiděleno 262 systemizovaných služebních míst.

Vězeňská služba od roku 2022 spolupracuje s Českou zemědělskou univerzitou na projektu *Detekce pachových markerů metodami analytické chemie a jejich využití ve výcviku služebních psů*. V návaznosti na grant získaný z ministerstva vnitra bude ze strany uvedené univerzity realizována izolace pachu, na jejímž základě lze očekávat zjednodušení a zkvalitnění výcviku v oblasti speciální kynologie a rovněž je dán předpoklad zvýšení pravděpodobnosti nálezů OPL a mobilních telefonů ve věznicích. Dále byla s uvedenou univerzitou zahájena spolupráce v oblasti detekce různých druhů marihuany s různým množstvím účinné látky. Vězeňská služba by na určeném vzorku pomocí služebních psů zjišťovala, zda jsou schopni detekovat poskytnuté vzorky a jaká je úspěšnost nálezů v závislosti na hladině THC jednotlivých vzorků. Dalším krokem pilotního projektu je ověření poznatků z prvního testování detekce marihuany. Opět bude dodána marihuana a realizována detekce služebními psy. Poskytnutá marihuana bude ponechána po realizaci pilotního projektu Vězeňské službě k dalšímu výcviku psů. V rámci pilotního projektu budou tedy realizovány minimálně dvě akce zaměřené na detekci různých druhů marihuany ze dvou odlišných sklizní (jaro 2022, podzim 2022), a to z důvodu ověření či vyvrácení získaných poznatků. Jedná se o deset vzorků pěti různých druhů marihuany o váze pěti gramů (celkem 250 g), které by ČZU Vězeňské službě darovala. V rámci realizovaného projektu požádala ČZU o možnost publikace v odborných a vědeckých materiálech.

V rámci zvýšení efektivity nálezů OPL byly do vzorkovnic Vězeňské služby nově zařazeny další látky pro detekci služebními psy, a to látky efedrin a amfetamin. Dále byla zahájena obměna starých vzorků OPL za novější. Obměna se týkala látek pervitin, kokain a extáze.

V roce 2022 byl zahájen projekt v oblasti doplňování služebních psů z chovatelské stanice Policie České republiky. V březnu 2022 byla z chovatelské stanice v Prackovicích odebrána první fena a převezena do Věznice Kynšperk nad Ohří. Před dovršením jednoho roku byla přezkoušena z povahových vlastností pro všestrannou a obrannou kynologii a při této zkoušce neuspěla. Dalším krokem byla příprava této feny na kategorii SPD. Bohužel i toto přezkoušení základního minima pro kategorii SPD absolvovala s negativním výsledkem. Oba neúspěšné výsledky vedly k nabídnutí a prodeji feny do civilního sektoru. V průběhu roku byly odebrány další tři feny do Věznice Plzeň, Věznice Jiřice, Vazební věznice Hradec Králové a jeden pes do Vazební věznice Olomouc.

3.7. Justiční stráž

Hlavním úkolem justiční stráže je zajišťování pořádku a bezpečnosti při výkonu soudnictví, správě soudů, při činnosti státních zastupitelství a Ministerstva spravedlnosti ČR. Ke dni 31. 12. 2022 činil celkový počet systemizovaných služebních míst justiční stráže 1 075, a to včetně deseti služebních míst vedoucí oddělení justiční stráže a deseti služebních míst zástupce vedoucího oddělení justiční stráže. Celkový počet místních jednotek justiční stráže je 102, s tím že u 33 jednotek je služba vykonávána v nepřetržitém režimu a 69 jednotek zajišťuje výkon služby zejména v pracovní době soudu a v pracovních dnech s určeným časovým přesahem podle potřeb konkrétního soudu a státního zastupitelství.

3.8. Personální zajištění

V personální oblasti vězeňské stráže se dlouhodobě nedaří naplňovat systemizovaná služební místa, a to prakticky ve všech organizačních jednotkách. Bylo proto nezbytné za účelem zajištění plnění požadovaných úkolů také v roce 2022 velet příslušníky z ostatních organizačních jednotek do Věznice Horní Slavkov, Věznice Jiřice, Vazební věznice Praha Pankrác, Věznice Valdice. Vzhledem k tomu, že aktuálně činí neobsazenost více než 10 %, odráží se tento stav prakticky ve všech úsecích vězeňské služby, ale i justiční stráže.

Po linii justiční stráže byla nejhorší personální situace ve Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Praha Pankrác, dále také ve Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno, v ostatních oblastech je personální situace relativně stabilizovaná. I přes tuto částečně neuspokojivou personální situaci v řadách příslušníků justiční stráže nebyla ohrožena bezpečnost ani pořádek v justičních objektech při výkonu služby justiční stráže.

4. Zdravotnictví

4.1. Poskytování zdravotních služeb

Způsob poskytování a organizace zdravotních služeb poskytovaných Vězeňskou službou ČR se proti předchozímu roku neměnily. Každá z věznic disponuje zdravotnickým střediskem zajišťujícím ambulantní zdravotní péči. Při Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Praha Pankrác a při Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno je poskytována též lůžková péče.

Klientelu zdravotnických středisek a nemocnic vězeňské služby tvoří především osoby ve výkonu vazby, osoby ve výkonu trestu odnětí svobody nebo osoby ve výkonu zabezpečovací detence. Množství pacientů je dáno aktuální obsazeností věznic. Počet pacientů registrovaných z řad příslušníků a zaměstnanců vězeňské služby je relativně nízký, přičemž registrace nových pacientů zpravidla neprobíhá.

Na každém zdravotnickém středisku poskytuje primární péči praktický lékař a ve většině věznic je poskytována i stomatologická péče prostřednictvím zubního lékaře. Ve věznicích, kde jsou umístěny ženy, je zajištěna gynekologická péče. Další odborné zdravotní služby jsou ve zdravotnických střediscích a nemocnicích poskytovány v souladu s potřebami vězeňské služby a s přihlédnutím jednak k dostupnosti mimovězeňských poskytovatelů zdravotních služeb a jednak s ohledem k současným možnostem personálně zabezpečit jednotlivé zdravotnické odbornosti v rozsahu vyžadovaném platnou zdravotnickou legislativou.

Dále vězeňská služba, jakožto zaměstnavatel, ve svých zdravotnických zařízeních poskytuje pracovnělékařské služby zaměstnancům, příslušníkům a odsouzeným osobám zařazeným do práce.

Jako součást zdravotních služeb poskytuje Vězeňská služba ČR také ochranné léčení, a to ve:

- Věznici Znojmo (protitoxikomanické),
- Věznici Rýnovice (protitoxikomanické a protialkoholní),
- Věznici Kuřim (sexuologické),
- Věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Opava (protitoxikomanické, protialkoholní, pro patologické hráčství).
- Vazební věznici Heřmanice (protialkoholní),
- Věznici Ostrov nad Ohří (protialkoholní).

Celková kapacita poskytování ochranného léčení ve věznicích stoupla díky otevření nového specializovaného oddílu ochranného léčení ve věznici Ostrov nad Ohří v roce 2022 o dalších 28 míst a dosáhla tak celkového počtu 180 míst (navýšení kapacity proti roku 2021 o 18,4 %).

Zdravotnická střediska a nemocnice vězeňské služby se v souladu se svým posláním soustředí především na poskytování zdravotních služeb léčebně-

preventivního charakteru. Podstatnou součástí jejich činnosti jsou však i medicínsko-právní výkony nesouvisející bezprostředně s aktuálním zdravotním stavem vězňů. Medicínsko-právní úkony jsou prováděny na základě platných právních předpisů pro oprávněné osoby na vyžádání (jde o výkony jako jsou vstupní zdravotní prohlídky při nástupu do vazby nebo výkonu trestu, testování přítomnosti návykových látek v těle atd.). Vzhledem k tomu, že tyto výkony spotřebovávají významnou část zdravotnických kapacit, představují medicínsko-právní výkony pro zdravotnickou službu výraznou zátěž. Další nemedicínskou zátěž představuje i agenda stížností a žádostí vězňů. Počet různých stížností a žádostí směřovaných na zdravotnickou službu je vyšší než u mimovězeňských poskytovatelů zdravotních služeb. Ve většině případů jde přitom o stížností neopodstatněné, tudíž ve svém důsledku tato agenda neefektivním způsobem spotřebovává další kapacity zdravotnické služby vězeňské služby.

Následující statistický přehled shrnuje základní měřitelné údaje vztahující se k poskytovaným zdravotním službám.

4.1.1. Poskytování zdravotních služeb vězňům

Pokud jde o celkový počet provedených vyšetření a ošetření, byl v roce 2022 zaznamenán meziroční vzestup počtu provedených vyšetření a ošetření. Oproti předchozímu roku jde o rozdíl 9 072 zdravotnických výkonů, tj. nárůst o 2,5 %. Vězeňské zdravotnictví poskytlo nebo zajistilo vězňům v roce 2022 provedení 381 929 vyšetření a ošetření. V případě dlouhodobějšího srovnání se do těchto počtů bezpochyby promítá zmírňující se průběh pandemie onemocnění covidu-19, která si nevyhověla tak přísná a restriktivní opatření jako v předchozím období.

Také spotřeba stomatologické péče v roce 2022 ve srovnání s předchozím rokem stoupla. Oproti předchozímu roku je rozdíl 2 730 stomatologických výkonů, tedy nárůst o 6,4 %. Vykazovaný vzestup je však podhodnocený, neboť někteří mimovězeňští poskytovatelé stomatologické péče neposkytují vězeňské službě potřebná data, která by mohla být vykázána jako zajištěná stomatologická péče. Příčinou tohoto zlepšení výkonnosti vězeňského zdravotnictví je, jak bylo uvedeno výše, především příznivější epidemiologická situace, pokud šlo o onemocnění covid-19.

K nárůstu došlo také u meziročního porovnání počtu vyšetření a ošetření provedených ambulantními specialisty. V roce 2022 bylo provedeno o 7 936 odborných výkonů více než v předchozím roce, tj. došlo k zvýšení počtu výkonů provedených ambulantními specialisty o 13 %. Meziročně se opět snížil poměr mezi počty odborných vyšetření provedených ve vězeňských zdravotnických zařízeních a mimo tato zařízení na 1,55:1.

Souhrnné údaje o objemu ambulantní zdravotní péče poskytnuté vězněným osobám jsou uvedeny v tabulce:

12. Počty vyšetřených a ošetřených vězněných osob v roce 2022

Vazební věznice a věznice	Počty vyšetřených a ošetřených	Počet onemocnění HIV/AIDS	Počet drogově závislých evidovaných ZS	Stomatologické vyšetření a ošetření
Bělušice	5 307	0	292	2 259
Brno	8 896	0	315	4 228
Břeclav	9 005	0	222	395
České Budějovice	13 760	0	340	745
Heřmanice	935	0	412	567
Horní Slavkov	12 591	0	466	1 068
Hradec Králové	8 421	1	286	769
Jiřice	6 528	3	75	380
Karviná	6 116	0	76	508
Kuřim	7 269	0	332	898
Kynšperk nad Ohří	11 596	2	557	1 975
Liberec	7 542	0	165	625
Litoměřice	2 387	1	569	120
Mírov	7 304	0	26	679
Nové Sedlo	3 642	1	392	
Odolov	3 780	0	125	360
Olomouc	6 623	0	345	95
Opava	10 434	0	199	1 860
Oráčov	4 032	0	407	494
Ostrava	9 834	1	798	962
Ostrov	25 114	1	371	3 264
Pardubice	11 843	0	207	2 783
Plzeň	38 102	1	843	4 614
Praha - Pankrác	28 032	9	257	5 027
Praha - Ruzyně	19 926	4	819	2 535
Příbram	7 019	0	758	2 788
Rapotice	9 917	2	300	1 587
Rýnovice	8 032	0	261	1 552
Stráž pod Ralskem	10 794	1	450	84
Světlá nad Sázavou	22 933	3	564	128
Teplíce	6 421	0	359	65
Valdice	9 041	0	412	1 371
Vinařice	19 701	1	271	290
Všehrady	11 952	0	211	
Znojmo	7 100	0	130	510
		Počet záchytů tuberkulózy v roce		
		2	2022	

Mezi jednotlivými organizačními jednotkami však existují výrazné rozdíly podmíněné především dostupností lékařského personálu. Příčiny celkového zvýšení tohoto ukazatele jsou obdobné, jak bylo uvedeno výše, jedná se zejména o uvolnění protiepidemických opatření, zlepšení personální situace zdravotnické služby a návrat vězněné populace k jejímu běžnému chování.

Zajímavým fenoménem je nepřehlédnutelný vzestup počtu dispenzarizovaných osob, který však oproti očekávání nebyl kopírován odpovídajícím vzestupem počtu provedených dispenzárních prohlídek. V roce 2022 počet dispenzarizovaných vězněných osob stoupl celkem o 1 702 vězněných osob, tj. celkově téměř o 23 %. Celkem bylo zdravotnickou službou dispenzarizováno 9 480 vězněných osob, které absolvovaly celkem 10 853 dispenzárních prohlídek. I přes nárůst dispenzarizovaných osob je však počet provedených dispenzárních prohlídek ve srovnání s rokem 2021 o 4,7 % nižší (10 853 vs. 11 393 dispenzárních prohlídek).

Vzhledem k asociaci mezi konzumací drog a řadou dalších společensky negativních jevů sleduje vězeňská služba i počty drogově závislých mezi vězněnými osobami. V roce 2022 jich ve věznicích pobývalo 12 612. Jde tedy jasně o výrazně nadproporcionální zastoupení uživatelů drog mezi vězněnými osobami. Počty drogově závislých vězněných osob se tak v roce 2022 vrátily na stejnou úroveň, jaká byla pozorována v předpandemických letech.

Stále přetrvává relativně dobrá situace, pokud jde o odhad prevalence HIV+/AIDS případů. Za rok 2022 bylo ve věznicích vězeňské služby hlášeno celkem 31 případů (vzhledem k anonymitě údajů je reálný počet HIV+ osob s největší pravděpodobností nižší, protože při přesunu vězně z jedné věznice do druhé v průběhu jednoho kalendářního roku může dojít k hlášení stejného případu dvakrát, v důsledku čehož je celkový počet hlášených případů nadhodnocený). Prevalenci HIV+ není možné odhadovat ani jako prostý součet pozorování výskytu HIV+/AIDS v prvním a druhém pololetí).

Počet pokusů o sebepoškození se zásadně nezměnil a v roce 2022 bylo takových pokusů hlášeno 519. Je to sice o 86, tj. o 19,9 %, pokusů více než v roce 2021, ale tato hodnota nijak významně nepřesahuje hodnoty stejného ukazatele pozorované v minulosti. V roce 2022 lze obdobný komentář uplatnit i pro 159 sebevražedných pokusů nebo 248 případů volního odmítání stravy.

4.1.2. Poskytování lůžkové péče vězněným osobám ve zdravotnických zařízeních VS ČR

V rámci Vězeňské služby ČR je lůžková, tedy nemocniční péče, pro vězněné osoby poskytována ve Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Brno a ve Vazební věznici a ústavu pro výkon zabezpečovací detence Praha Pankrác. Přímé porovnání počtů hospitalizovaných s předchozím obdobím není možné, protože provoz lůžkových zařízení byl významně ovlivněn organizačními opatřeními, která si vynutila jednak epidemiologická situace v ČR (provozování uzavřené specializované jednotky pro poskytování péče pacientům s covidem-19

z řad vězněných osob ve vězeňské nemocnici v Brně) a jednak omezení provozu oddělení chirurgických oborů ve vězeňské nemocnici v Praze Pankráci v důsledku personální krize. Celkový počet hospitalizovaných 1 713 pacientů tak zůstal výrazně pod počty pozorovanými v předpandemickém období.

Nemocnice s poliklinikou Vazební věznice a ústavu pro zabezpečovací detenci Praha Pankrác disponovala v r. 2022 celkem 103 lůžky, přičemž

- oddělení interních oborů mělo 46 lůžek,
- oddělení chirurgických oborů mělo 57 lůžek.

Negativně se na výkonech vězeňské nemocnice ve Vazební věznici a ústavu pro zabezpečovací detenci Praha Pankrác projevila personální krize v důsledku neočekávaného poklesu počtu zdravotních sester i lékařů. Počty hospitalizovaných osob tak stále zaostávají za počty pozorovanými před koronavirovou pandemií.

Kalendářní rok:		2022	2021	2020	2019	2018
Počet hospitalizovaných:		1022	838	1 306	1 448	1 411
z toho	oddělení chirurgických oborů	673	497	884	949	900
	oddělení interních oborů	349	341	422	499	511
Počet úmrtí:		7	7	6	6	4
z toho	sebevraždy	0	0	2	0	0
	vraždy	0	0	0	0	0

Vazební věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence Brno disponoval v roce 2022 celkem 113 lůžky. Nemocniční péče, respektive lůžková kapacita, byla rozdělena standardně podle jednotlivých oborů na:

- 28 lůžek pro obor vnitřní lékařství (včetně čtyř lůžek jednotky intermediální péče),
- 24 lůžek pro obor infekční lékařství,
- 35 lůžek pro obor psychiatrie,
- 26 lůžek je vyčleněno pro poskytování všeobecné následné péče.

Z důvodu přetrvávající koronavirové hrozby však byl provoz nemocnice v Brně reorganizován tak, že v jejím rámci mohla i nadále fungovat samostatná jednotka pro péči o pacienty s covidem-19. Existence této jednotky a nutnost rezervovat lůžka pro potenciální pacienty se nutně promítly i do počtu hospitalizovaných v roce 2022 – jednalo se celkem o 691 pacientů, což je číslo výrazně nižší než počty hospitalizací před pandemií covidu-19.

Kalendářní rok:		2022	2021	2020	2019	2018
Počet hospitalizovaných:		691	636	736	1081	1050
z toho	interní oddělení	101	88	154	204	194
	infekční oddělení	99	144	108	184	104
	psychiatrické oddělení	337	352	433	477	490
	jednotka intermed. péče	64	0	0	84	80
	následná lůžková péče, dř. oddělení s ošetrovatelskou péčí	90	0	41	9	182
Počet úmrtí:		9	4	3	12	7
z toho	sebevraždy	3	0	3	4	0
	vraždy	0	0	0	0	0

4.2. Detenční ústavy

Detenční ústavy jsou zřízeny při Vazební věznici Brno, Věznici Opava a ke dni 14. 1. 2022 se nově otevřel třetí detenční ústav při Vazební věznici Praha Pankrác.

V ústavu zabezpečovací detence ve Vazební věznici Brno pobývalo o 14 chovanců méně než v roce 2021, tudíž celkový počet chovanců se vrátil na hodnotu 45, opakovaně pozorovanou v předchozích letech. Počet chovanců v detenčním ústavu ve Věznici Opava v roce 2022 stoupl o čtyři, celkem zde bylo zadržováno 59 chovanců. V nově otevřeném ústavu pro zabezpečovací detenci při Vazební věznici Praha Pankrác bylo v průběhu roku zadržováno 21 chovanců.

Pokles počtu chovanců v detenčním ústavu při Vazební věznici Brno se projevil sníženou spotřebou zdravotní péče, která je podobná předchozímu období a zjevně ji ovlivnil i výpadek klinického psychologa. Strukturu spotřeby zdravotní péče v detenčním ústavu při Věznici Opava dominují výkony prováděné praktickým lékařem, které reprezentují celkem 66 % všech provedených vyšetření a ošetření (absolutně 1 188). Psychiatr se na celkovém počtu vyšetření a ošetření podílí 22 % (absolutně 394). Jeden chovanec si přitom vyžadoval v roce 2022 cca 30 vyšetření, což indikuje o něco menší spotřebu zdravotní péče než v roce 2021.

V nově otevřeném detenčním ústavu při Vazební věznici Praha Pankrác bylo provedeno u chovanců celkem 399 vyšetření a ošetření, s tím že praktický lékař, psychiatr a psycholog přispěli k tomuto počtu stejným dílem. Jeden chovanec tak v průběhu fungování detenčního ústavu absolvoval cca 19 vyšetření nebo ošetření.

4.3. Problematika HIV/AIDS

Vyšetření vězněných osob na HIV/AIDS jsou prováděna v souladu s obecně závaznými předpisy a v plném souladu s lékařskou etikou, tedy není možné provádět bez výslovného souhlasu vyšetřované osoby (s výjimkou situací předpokládaných zákonem). V případě pozitivního nálezu je ošetřující lékař zdravotnické služby Vězeňské služby ČR osobou, která je povinna provést poučení pacienta, vlastní léčba je pak zajišťována ve spolupráci s mimovězeňskými

odbornými pracovišti (zdravotnická služba vězeňské služby nemá k poskytování této péče odpovídající personální vybavení).

V průběhu roku 2022 poskytli zdravotničtí pracovníci vězeňské služby v rámci prevence HIV/AIDS poradenství celkem 1 356 vězněným osobám (z toho 1 121 mužům a 235 ženám). Serologické vyšetření bylo zajištěno pro 1 600 osob (z toho 1 397 mužů a 203 žen).

Celkem bylo v průběhu prvního pololetí 2022 vězněno 14 osob infikovaných virem HIV (prevalentní případy – 14 mužů, žádná žena). V průběhu druhého pololetí 2022 bylo vězněno 19 HIV pozitivních osob (prevalentní případy – 19 mužů, čtyři ženy).

Negativním jevem je stále klesající zájem vězněných osob konzultovat problematiku HIV/AIDS se zdravotnickými pracovníky. V roce 2015 poradenské služby využilo 3 558 vězněných osob, v roce 2016 to bylo 2 924 osob, v roce 2017 se jednalo o 2 511 osob a 1 550 konzultací bylo provedeno v r. 2018. Zájem o konzultace je tak nízký, že o ně v roce 2019 požádalo 891 osob, v roce 2020 o 1 323 vězněných osob a v roce 2021 pak 1 528.

4.4. Úmrtí vězněných osob

Počet osob, které zemřely v průběhu výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody, je o čtyři nižší než v roce 2021, kdy zemřelo celkem 49 vězněných osob, tj. přiblížil se k počtům z let 2018-2020.

Rok		2022	2021	2020	2019	2018	
Příčiny smrti	Sebevraždy	udušení	17	12	15	10	13
		vykrvácení	0	0	0	-	-
		léky	1	1	4	1	-
	Diagnóza	respirační onemocnění	7	11	2	3	3
		metabol. rozvrat	1	2	1	-	-
		onem. zažívacího ústr.	1	0	3	2	-
		nádor. onem.	3	8	4	3	5
		cévní onem.	13	11	10	19	16
		bez zjevné příčiny	2	3	2	2	1
		polytrauma	0	0	0	-	2
		polymorbidita	0	0	0	-	0
		abstinenční syndrom	0	0	0	-	-
		vraždy	0	1	0	-	-
		Úmrtí v šetření		16	15	29	28
Úmrtí uzavřená		29	34	12	12	16	
Úmrtí celkem		45	49	41	40	40	

4.5. Výskyt infekcí způsobených virem SARS-CoV-2 mezi vězněnými osobami

V druhém lednovém týdnu roku 2022 začíná další vlna epidemie covidu-19, která zasáhla české věznice. V následujících pěti týdnech vrcholí s maximem 93 nových případů za týden. Poté incidence nových případů infekce rychle klesá, ale k 21. březnu se objevuje druhý vrchol epidemie s počtem 40 nových případů za týden. V následujících dvou týdnech incidence nových případů rychle klesá na méně než deset případů infekcí covidu-19 za týden a během následujících čtyř týdnů epidemie prakticky utichá. Další vlna epidemie vzplála 1. srpna 2022, vrcholí v následujícím týdnu s počtem 34 případů za týden a poté postupně vyhasíná. K hodnotám pod deset případů za týden se situace vrací v polovině října 2022. Ve srovnání s předchozím rokem tak byla situace výrazně klidnější. Lehčí klinický průběh onemocnění nově kolujících variant viru SARS-CoV-2, proočkovanost a promořenost vězněných osob přispěly k tomu, že mezi vězněnými osobami nebyly zaznamenány žádné letální případy nemoci. Hlášeno přitom bylo celkem 794 kumulativních případů infekcí covidu-19.

4.5.1. Očkování vězněných osob proti onemocnění covid-19

Vzhledem k epidemiologickým charakteristikám viru SARS-CoV-2 a zpočátku vysoké letalitě onemocnění usilovala vězeňská služba od prvních zpráv o možnosti očkování a o dodávky očkovacích látek pro vězněné osoby. Cílem byla jednak ochrana života a zdraví všech vězněných osob a kontrola šíření koronaviru ve věznicích a jednak snaha zabránit situaci, kdy se věznice stanou ohniskem infekce, odkud bude onemocnění covid-19 reintrodukováno do běžné populace.

V průběhu celého roku 2022 probíhalo očkování vězněných osob, a to v souladu s očkovací strategií ČR. Vězeňské zdravotnictví poskytovalo nebo zajišťovalo vězněným osobám jak základní očkování, tak přeočkování první a druhou posilovací dávkou.

Výsledkem je, že k 1. 1. 2023 byl podíl vězněných osob:

- které nově zahájily očkování 2,9 % (absolutní počet 553),
- s alespoň ukončeným základním očkováním 69,3 % (absolutní počet 13 210),
- po aplikaci 1. posilovací dávky 45,5 % (absolutní počet 8 679),
- po aplikaci 2. posilovací dávky 16,1 % (absolutní počet 3 053).

Nežádoucím trendem, který však kopíruje situaci v celé české společnosti, je vzestup počtu vězněných osob odmítajících očkování. Jejich podíl ve vězněné populaci v průběhu roku 2022 stoupl z 11,8 % k 1. 3. 2022 na 26,7 % (tj. na 5 087 osob) ke konci roku.

Vězeňská služba i nadále sleduje očkovací strategii státu a modifikuje podle ní své interní postupy a nařízení. Cílem je dosáhnout a udržet co nejvyšší proočkovanost vězněných osob a aplikace co nejvyššího počtu posilovacích dávek tak, aby byla

vězeňská populace proti zdravotní hrozbě představované onemocněním covid-19 maximálně ochráněna. Velkou výzvou tak zůstává očkování především v nástupních věznicích, kde je nejrychlejší obměna vězněných osob.

5. Personalistika

Obdobně jako v předchozích letech patřila i v roce 2022 aktivní personální politika zaměřená na získávání kvalitních zaměstnanců do vězeňství v rámci doplňování stavu neobsazených míst a zlepšování pracovních podmínek k hlavním úkolům v personální oblasti. Přestože je na trhu práce stále obtížná situace a konkurence ostatních zaměstnavatelů v náborech nových zaměstnanců se stále zvyšuje, Vězeňská služba ČR v roce 2022 maximálně využívala pro náborovou činnost všechny dostupné nástroje, intenzivně a cíleně inzerovala se zaměřením na benefity, poskytování náborového příspěvku a stabilizačního příplatku, což znamenalo celkem o 118 přijetí nových zaměstnanců více než v roce 2021.

Přesto personální situace ve Vězeňské službě ČR v roce 2022 zaznamenala negativní vývoj, který pokračuje i nadále. I přes intenzivní náborovou činnost se počty neobsazených míst v průběhu roku 2022 nadále zvyšovaly, a to i v začátku roku 2023. Neobsazená místa celkem přesáhla hranici 1 000, což je historicky nevyšší počet. Důvodem tohoto negativního vývoje bylo výrazné navýšení počtu zaměstnanců, kteří u Vězeňské služby ČR ukončili pracovní nebo služební poměr, a to bylo v porovnání s rokem 2021 o 316 více.

Fluktuace zaměstnanců v roce 2022 představovala u příslušníků 12,2 % a u občanských zaměstnanců 12,6 %, což je oproti roku 2021 nárůst u příslušníků o 5 % a u občanských zaměstnanců o 2,2 %. Zvýšená fluktuace a zejména důvody skončení služebního a pracovního poměru bude nyní hlavním zaměřením personální strategie pro následující období. V této souvislosti bude i zvyšována iniciativa ke zřízení systemizovaných míst lektor-instruktor ve všech organizačních jednotkách Vězeňské služby ČR.

5.1. Početní stavy vězeňské služby

Počet plánovaných služebních míst se od 1. ledna 2022 na základě usnesení vlády ČR ze dne 6. prosince 2021 snížil o sedm služebních míst, a to z 7 605 na 7 598 a v průběhu roku se tento počet již neměnil. Aktuálně je na základě Usnesení vlády ČR ze dne 7. prosince 2022 od 1. ledna 2023 počet služebních míst snížen o 14 na 7 584.

Počet plánovaných pracovních míst se v průběhu roku 2022 zvýšil o devět míst, z 4 375,8 na 4 384,8, a to z důvodu navrácení devíti pracovních míst k 1. dubnu 2022, tato místa byla zapůjčena v roce 2021 ve prospěch justičních složek resortu ministerstva spravedlnosti. Aktuálně je od 1. ledna 2023 počet pracovních míst dle rozpočtového opatření navýšen o 12,65 míst na 4 397,45 a dle předběžné informace bude v průběhu roku 2023 počet míst opět snížen o deset pro potřeby Probační a mediační služby ČR.

Počet ukončení pracovního poměru v roce 2022 činil celkem 523, přičemž v porovnání s rokem 2021 je to o 83 více. Zvýšené počty skončení pracovního poměru vznikly převážně z důvodu nízkého platového ohodnocení, kdy při dlouhodobé vysoké inflaci v ČR došlo k navýšení platových tarifů u zaměstnanců až v září 2022. Zaměstnancům (vyjma zdravotníků a pedagogů) byly platové tarify navýšeny naposledy k 1. 1. 2020. Vliv výše platu na ukončení pracovního poměru dokazují i počty, do doby navýšení platových tarifů v září ukončilo pracovní poměr průměrně 49 zaměstnanců měsíčně, po navýšení 28 zaměstnanců měsíčně. Mezi organizační jednotky s nejvyšším počtem skončení pracovního poměru v roce 2022 patřily Vazební věznice a ÚpVZD Praha Pankrác, Věznice Ostrov a Věznice Světlá nad Sázavou.

5.2. Nábor a výběrová řízení

V roce 2022 bylo k Vězeňské službě ČR přijato do služebního poměru celkem 504 nových příslušníků, což je o 15 více než v roce 2021. Z uvedeného vyplývá, že náborová činnost i přes stále problematictější získávání nových zájemců o službu v mladé generaci probíhá úspěšně. S nízkými počty uchazečů se vážně potýkají všechny bezpečnostní sbory v ČR. Nejvyšší počty přijetí do služebního poměru a nejúspěšnější náborovou činností v roce 2022 zaznamenaly organizační jednotky Vazební věznice Ostrava, Vazební věznice Praha Ruzyně a Věznice Příbram.

Služební poměr u Vězeňské služby ČR v roce 2022 ukončilo celkem 843 příslušníků, což je výrazný nárůst oproti předchozím letům, kdy průměrně skončilo 520 příslušníků ročně. V porovnání s rokem 2021 skončilo v roce 2022 o 325 příslušníků více. Příčinou zvýšeného počtu skončení byl nárůst ukončení služebního poměru u příslušníků s výsluhovými nároky po 15 letech služby (66 %), které bylo v roce 2022 finančně výhodné, a navíc podpořené obavami ze změny zákona o služebním poměru spočívající ve zpřísnění podmínek pro přiznávání těchto nároků. Dalším negativním faktorem byl zvyšující se počet skončení do 3 let trvání služebního poměru (21 %). K snížení těchto počtů by měli přispět lektoři-instruktoři, jejichž opětovné zavedení odbor personální výrazně podporuje. Mezi organizační jednotky s nejvyšším počtem skončení služebního poměru v roce 2022 patřily Věznice Plzeň, Vazební věznice a ÚpVZD Brno a Vazební věznice Praha Ruzyně.

Náborová kampaň je realizována inzercí na pracovních portálech. Tato inzerce je propojena s kariérními stránkami Vězeňské služby ČR. Díky tomu se nábor dařil napříč celou republikou. Tomu napovídají kladné ohlasy z jednotlivých organizačních jednotek Vězeňské služby České republiky a jejich zájem o zveřejňování dalších inzerátů. Náborová kampaň se dále provádí i prezentací Vězeňské služby ČR na Dnech NATO, Dnech s Policií, Dni pozemního vojska Bahna, pracovním veletrhu *Profesia days* Praha 2022 a regionálních burzách práce.

Další cestou k obsazování volných míst ve Vězeňské službě ČR je prezentace na sociálních sítích. Od 1. června 2022 Vězeňská služba ČR úspěšně obnovila aktivitu na sociální síti LinkedIn.

K obsazování volných služebních míst je využíváno kromě klasického nábory institutu výběrových řízení. Na obsazení volných služebních míst na generálním ředitelství a služebních míst ředitelů organizačních jednotek a jejich zástupců bylo vyhlášeno 53 výběrových řízení, z toho bylo uskutečněno 38.

5.2.1. Náborový příspěvek

Vězeňská služba ČR využívá s účinností od 1. ledna 2018 za účelem zajištění obsazenosti volných služebních míst možnost přiznávat náborový příspěvek nově přijatým příslušníkům. Náborový příspěvek je stanoven všem organizačním jednotkám podle stanovených kritérií ve výši 150 000 Kč, 100 000 Kč a 75 000 Kč. Dosud byl náborový příspěvek vyplacen celkem 1 561 příslušníkům v celkové hodnotě 160 741 731 Kč. Celkem u 237 přijatých příslušníků nebyl udělen souhlas s přiznáním náborového příspěvku a ve 162 případech byl náborový příspěvek vrácen z důvodu skončení služebního poměru příslušníka. Možnosti přiznávání náborového příspěvku využívají všechny organizační jednotky.

V roce 2022 byl náborový příspěvek vyplacen 306 příslušníkům po zkušební době; celkem bylo čerpáno 30 905 261 Kč. Dalších 348 příslušníků, kteří byli přijati do služebního poměru v roce 2022, udělilo souhlas s přiznáním náborového příspěvku a s předpokladem jeho vyplacení po zkušební době v roce 2023.

Na základě výše uvedeného a z praxe personálních pracovníků lze konstatovat, že možnost přiznávání náborového příspěvku působí jako motivační prvek v rámci nábory uchazečů k přijímání do služebního poměru příslušníků.

5.2.2. Neobsazená pracovní místa

Neobsazenost služebních míst se v průběhu roku 2022 pohybovala od 7,5 % do 12 %, což představovalo nárůst z 572 neobsazených míst v lednu na 912 neobsazených míst v prosinci. Oproti roku 2021 je nárůst o 4,8 % vyšší. Příčinou je zvýšený počet skončení služebního poměru, který se neprojevil jen v závěru roku jako tradičně, ale projevoval se v průběhu celého roku 2022 již od samého počátku (jedná se celkem o 325 skončení více než v roce 2021).

5.3. Genderová vyváženost

Rovný přístup, rovné šance a nediskriminační principy chápe Vězeňská služba ČR jako správnou a řádnou cestu dnešní společnosti. Z tohoto důvodu věnuje dlouhodobě pozornost prosazování rovných příležitostí žen a mužů. Taktéž se jí daří formovat podmínky pro rovný přístup žen a mužů k výkonu práce a služby, k odměňování za kvalitně odvedenou práci, zvyšování a prohlubování vzdělání zaměstnanců a příslušníků a v neposlední řadě benefitům, které vycházejí z uzavřené kolektivní smlouvy a kolektivní dohody.

Ve Vězeňské službě ČR k 31. prosinci 2022 činil podíl zaměstnaných žen 29 %, což je oproti stejnému období v roce 2021 nárůst o 1 %. Podíl žen na vedoucích místech se mírně zvýšil. K 31. prosinci 2022 představuje 34 %, což je oproti stejnému období v roce 2021 nárůst o 2 %.

Anonymizované statistiky výše platů v jednotlivých platových třídách dle pohlaví nejsou ve Vězeňské službě ČR zavedeny, neboť výše platů a služebních příjmů se u obou pohlaví neliší a jsou stanoveny platovou (tarifní) tabulkou dle nařízení vlády v návaznosti na příslušné zařazení. Další složky platů (služebních příjmů), jako jsou např. příplatky za vedení a zvláštní příplatky, jsou rovněž stanoveny k pracovnímu či služebnímu místu bez rozdílu, zda je na tomto místě zařazena žena nebo muž, a to interním platovým předpisem Vězeňské služby ČR.

5.4. Vzdělání pracovníků vězeňské služby

Vzdělávání v oblasti výchovy k lidským právům a rovným příležitostem žen a mužů se ve Vězeňské službě ČR provádí u všech nově přijatých zaměstnanců, a to v rámci základní odborné přípravy pro příslušníky a občanské zaměstnance. Zaměstnanci mají dále možnost absolvovat různé výukové, vzdělávací a sebevzdělávací kurzy pořádané Akademií Vězeňské služby ČR ve Stráži pod Ralskem či vzdělávacími agenturami. Ke zvýšení kvalifikace mají příslušníci i občanští zaměstnanci možnost studia na Policejní akademii ČR formou kombinovaného studia. Vrcholový management Vězeňské služby ČR aplikuje strategii Evropské unie gender mainstreaming s cílem zabezpečit harmonii mezi osobním a pracovním životem, a to i přes veškerá specifika, která jsou osobitá pro činnost Vězeňské služby ČR. Významnou součástí personální strategie a praxe v rámci řízení lidských zdrojů Vězeňské služby ČR je koordinace celoživotního vzdělávání vězeňského personálu.

5.5. Ozdravné pobyty

Jednou ze základních oblastí péče o příslušníky je zabezpečování ozdravných pobytů. Ozdravné pobyty formou tělesných rehabilitačních aktivit a tělesných rehabilitačních aktivit s léčebnou rehabilitací jsou realizovány v zařízeních Vězeňské služby ČR, v zotavovnách Přední Labská, Pracov, Praha a v rehabilitačním středisku Věznice Valdice. Forma lázeňské léčebně rehabilitační péče byla provedena na základě výběrového řízení a následně byla pro rok 2022 uzavřena smlouva s poskytovatelem lázeňské léčebně rehabilitační péče. V roce 2022 bylo vysláno na ozdravný pobyt celkem 2 881 příslušníků.

Z důvodu poskytnutí ubytovacích kapacit zotavoven vězeňské služby pro potřeby uprchlíků z Ukrajiny nebyla možnost realizovat ozdravné pobyty formou tělesně rehabilitačních aktivit a tělesně rehabilitačních aktivit s léčebnou rehabilitací v těchto zotavovnách. Proto generální ředitel rozhodl o rozšířené možnosti využívat

formu ozdravných pobytů na základě individuálního plánu. Tato forma, jak je uvedeno výše, byla realizována u 2 227 příslušníků.

6. Logistika

6.1. Materiálně-technické zabezpečení a služby

Oddělení MTZ a služeb zajišťuje ve své hlavní činnosti čtyři úseky, a to vystrojování příslušníků, vystrojování vězňených osob, vyzbrojování příslušníků a stravování zaměstnanců a vězňených osob.

Činnost oddělení MTZ a služeb byla v roce 2022 velmi ovlivněna nedostatkem finančních prostředků a také personálními změnami. Nebylo možné realizovat plánované nákupy. V souvislosti s energetickou krizí a tím i zvyšujícími se cenami zboží byla řada dodavatelů nucena vypovědět své smluvní vztahy. Oddělení MTZ a služeb se snaží opakujícími se veřejnými zakázkami zajistit nové smluvní vztahy. Výdej veškerých výstrojních součástek byl možný pouze díky předzásobením z roku 2021.

Výstrojní součástky pro vězňené osoby

V roce 2022 byla plně zajištěna výroba veškerých výstrojních součástek. Materiál byl zajištěn z předzásobením v roce 2021. V souvislosti s energetickou krizí byla vyvzorována nová výstrojní součástka. Jedná se prošívanou vestu. Vesty byly distribuovány do OJ postupně do konce roku 2022. Pro vězňené osoby není zatím monitorován nedostatek výstrojních součástek.

Výzbrojní služba

V roce 2022 nebyly uskutečněny žádné nákupy. Důvodem byly finanční prostředky a také válečný konflikt na Ukrajině. Dodavatelé avizovali prodloužení dodacích lhůt v řádech o několik měsíců.

Stravování zaměstnanců a vězňených osob

Referáty stravování a výživy zajišťují celodenní stravování pro cca 19 200 stravovaných vězňených osob. Z tohoto celkového počtu připadá 15,37 % (2 946) stravy pro vězňené osoby s léčebnou výživou a cca 2,58 % (495) stravy pro strážníky s jinými stravovacími návyky. V zaměstnaneckých kuchyních připraví stravovací referáty průměrně denně šest snídaní, 2 759 obědů, 266 večeří a 174 druhých večeří.

Od 1. 1. 2020 do 31.7. 2022 vzrostly ceny nakupovaných potravin ve VS ČR o 19,6 %. Základním úkolem stravovacích referátů v letošním a pravděpodobně i v příštím roce je zajistit bezpečnou, kvalitní a nutričně hodnotnou stravu ve velmi složitých podmínkách.

6.2. Zabezpečovací a komunikační technologie

Telefonování vězňů

System pro telefonování vězňů byl na základě požadavků jednotlivých věznic rozšířen o dalších 161 telefonních přístrojů. Současně byl zahájen pilotní projekt na testování 51 celových telefonů ve Vazební věznici Praha Ruzyně.

Signálně zabezpečovací systémy

Systémy sdělovací a signálně zabezpečovací byly za uplynulé období obnovovány jen minimálně z investičních prostředků. Zahájení některých investičních akcí je ve fázi zpracované nebo rozpracované studie. Prioritou je vnější bezpečnost.

Telefonní ústředny

V roce 2022 se realizovaly další výměny zastaralých telefonních ústředí ve věznicích Heřmanice, Opava, Pardubice, Valdice, Olomouc, Ruzyně, Pankrác, Stráž pod Ralskem a GR.

Detekční prostředky

Na základě požadavku odboru vězeňské a justiční stráže bylo pořízeno 16 rentgenů zavazadel a 24 detekčních rámců. Uvolněné investiční prostředky umožní čerpat z uzavřených rámcových dohod. Snížení finančních prostředků na obnovu systémů a zařízení se promítá do zvýšených nákladů na opravy.

6. 3. Automobilní služby

Přehled dopravních prostředků vězeňské služby, počet dopravních prostředků a motorové techniky v roce 2022:

Technika	počet	Průměrné stáří
Dopravní prostředky celkem	660	10,2 let
Civilní vozidla	452	7,7 let
K eskortní přepravě	208	9,3 let
Eskortní autobusy	45	7,3 let
Eskortní sanitky	55	7,0 let
Eskortní střední	84	10,0 let
Eskortní malá	24	8,0 let

Automobilní služba odboru logistiky eviduje k 31. 12. 2021 40 dopravních nehod. Vzniklá škoda je odhadována ve výši asi jeden milion korun.

V roce 2022 byla pořízena tato vozidla:

Bezúplatný převod Škoda Octavia 1,9D	1 ks	161 649,00 Kč
Škoda Octavia 2,0D combi	19 ks	10 776 931,06 Kč
Užitková doprovodná VW T6 2,0D 4x4	48 ks	56 163 940,80 Kč
Celkem	68 ks	67 102 520,86 Kč

7. Kontrolní činnost

7.1. Stížnosti

V roce 2022 bylo prošetřeno a uzavřeno celkem 1 245 stížností. Proti předchozímu roku byl zaznamenán nárůst počtu vyřízených stížností o 194 podání, což činí nárůst o 18,5 %. Počet stížností důvodných, částečně důvodných a důvodných z objektivních příčin nebo nezaviněných Vězeňskou službou ČR meziročně zůstal na shodném počtu 60, přičemž se snížilo jejich procentní zastoupení z 5,7 % na 4,8 %.

7.1.1. Stížnosti vězňů

Ve sledovaném období byl zaznamenán nárůst stavu vězňů, a to z 18 748 (k 31.12.2021) na 19 052 (k 31.12.2022), tedy o 304 vězňů, tj. o 1,6 %. Zvýšený počet vězňů se projevil i na zvýšení celkového počtu stížností této kategorie, a to z 1 024 na 1 228, tj. o 204 stížností, což činí nárůst o 19,9 %.

Počet stížností důvodných, částečně důvodných a důvodných z objektivních příčin nebo nezaviněných VS ČR se nepatrně zvýšil, a to z 58 na 59, avšak snížilo se jejich procentní zastoupení, a to z 5,7 % na 4,8 %. Z tohoto celkového počtu bylo 29 stížností vyhodnoceno jako důvodných, 27 jako částečně důvodných a tři jako důvodné z objektivních příčin nebo nezaviněných Vězeňskou službou ČR.

7.1.2. Stížnosti ostatních osob

U stížností ostatních osob byl zaznamenán pokles jejich počtu o deset stížností, a to z 27 na 17, tj. o 37,0 %. Z tohoto celkového počtu byla jedna stížnost vyhodnocena jako důvodná, kdy se při poklesu celkového počtu těchto stížností snížilo procentuální zastoupení stížností s prvky důvodnosti, a to z 7,4 % na 5,9 %.

7.2. Řídící a kontrolní systém

Ve sledovaném období bylo ze strany odboru kontroly provedeno celkem sedm kontrolních akcí. Ve všech sedmi případech to byly operativní kontroly, které byly přímo v gesci odboru kontroly. Nad rámec provedených kontrol byla v roce 2022 provedena i šetření pro generálního ředitele. Tato šetření byla provedena na základě získaných podnětů, a to jak z vnitřního, tak i z vnějšího prostředí.

7.3. Trestná činnost příslušníků a zaměstnanců VS ČR

Pověřené orgány Vězeňské služby ČR trestnou činností příslušníků a občanských zaměstnanců vězeňské služby neprověřují, neboť s účinností od 1. 1. 2012 vznikla Generální inspekce bezpečnostních sborů ČR, která vyhledává, odhaluje, prověřuje a vyšetřuje skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je mj. příslušník a občanský zaměstnanec Vězeňské služby České republiky. Pověřené orgány vězeňské služby prověřují skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán trestný čin, jehož pachatelem je vězňův, pokud

trestný čin byl spáchán ve věznici, a dále ve spolupráci s generální inspekcí se podílí na předcházení a odhalování trestné činnosti zaměstnanců vězeňské služby.

Vězeňská služba má tak omezený přehled o trestních řízeních s příslušníky a občanskými zaměstnanci, neboť orgány generální inspekce mají povinnost informovat ředitele bezpečnostního sboru až při zahájení trestního stíhání (příp. sdělení podezření) jeho podřízeného příslušníka nebo občanského zaměstnance.

V roce 2022 bylo zahájeno trestní stíhání (příp. sděleno podezření) proti 33 příslušníkům a dvěma občanským zaměstnancům vězeňské služby. V jednom případě zahájila trestní stíhání Policie ČR a ve zbývajících případech Generální inspekce bezpečnostních sborů ČR.

Z uvedených případů byl v roce 2022 pravomocně odsouzen občanský zaměstnanec pro spáchání trestného činu podvodu, kdy daná trestná činnost nesouvisela s výkonem práce. Taktéž zde evidujeme pravomocné odsouzení dvou příslušníků vězeňské služby pro spáchání trestného činu ohrožení pod vlivem návykové látky.

Na základě trestních stíhání z předchozích let bylo v roce 2022 pravomocně odsouzeno osm zaměstnanců vězeňské služby (čtyři příslušníci a čtyři zaměstnanci), v pěti případech pro trestný čin nesouvisející s výkonem služby. Mezi trestné činy související s výkonem služby patřily: ohrožení pod vlivem návykové látky, přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu, nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy, zneužití pravomoci úřední osoby a maření úředního rozhodnutí a vykázaní. Ve dvou případech bylo rozhodnuto o podmíněném zastavení trestního stíhání (popř. podmíněném odložení podání návrhu na potrestání). Dva zaměstnanci byli zproštěni obžaloby. U jednoho zaměstnance došlo ke zastavení trestního stíhání a v případě jednoho zaměstnance bylo přistoupeno k postoupení věci do organizační jednotky pro možné spáchání přestupku či kárného provinění.

Všichni pravomocně odsouzení zaměstnanci Vězeňské služby ČR byli propuštěni ze služebního nebo pracovního poměru nebo podali žádost o propuštění ještě před rozhodnutím soudu.

7.4. Trestná činnost vězňených osob v objektech VS ČR

V roce 2022 bylo policejními orgány zahájeno 1 648 případů prověřování pro podezření ze spáchání trestného činu spáchaného ve věznicích, a to proti 1 784 vězňeným osobám. Z uvedeného počtu bylo možno ustanovit 920 konkrétních osob, u 864 osob se nepodařilo ustanovit totožnost pachatele. Proti 1 705 vězňeným osobám byly úkony zahájeny pověřeným orgánem vězeňské služby, proti 77 vězňeným osobám zahájily úkony orgány Policie ČR. Proti dvěma osobám zahájila úkony Generální inspekce bezpečnostních sborů ČR.

Od roku 2015 až do roku 2019 kontinuálně rostly počty prověřovaných případů. V roce 2020 a zejména v roce 2021 tento počet poklesl. Rok 2022 svými hodnotami navazuje na rok 2019, tedy na období před pandemií covidu-19.

V 1 648 prověřováních byly úkony trestního řízení zahájeny pro podezření ze spáchání 1 990 trestných činů. Nejčastěji bylo prověřováno maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání či nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a jedy.

Za trestné činy spáchané ve věznicích bylo pouze v roce 2022 pravomocně odsouzeno 60 vězněných osob. Celkově, tzn. i za trestnou činnost spáchanou i v předchozích letech, bylo v roce 2022 pravomocně odsouzeno nejméně 153 vězněných osob.

Národnost prověřovaných

Úkony trestního řízení byly zahájeny proti:

- 895 občanům České republiky,
- 14 občanům Slovenské republiky,
- dvěma občanům Bulharska, Nigérie, Ukrajiny,
- jednomu občanu Polska, Německa, Rumunska, Běloruska, Gruzie, Kosova, Vietnamu,
- u 862 pachatelů se nepodařilo ztotožnit národnost pachatele.

8. Ombudsman

Pracovní pozice ombudsmana byla ve Vězeňské službě České republiky zřízena k ochraně práv a oprávněných zájmů příslušníků ve služebním poměru a zaměstnanců v pracovně právním poměru. Pro kancelář ombudsmana jsou v rámci systemizace Vězeňské služby ČR přidělena čtyři tabulková místa včetně ombudsmana samotného. V současné době jsou fyzicky obsazena dvě místa, a to ombudsman a referent státní správy a samosprávy. Výkon praktické činnosti ombudsman zahájil svým nástupem k 1. září 2022.

Ke dni 24. února 2023 bylo provedeno celkem 12 pracovních návštěv v organizačních jednotkách VS ČR, a to za účelem zjištění, zda nedochází k porušování práv zaměstnanců a příslušníků při výkonu práce a výkonu služby. Popřípadě zda nedochází k projevům mobbingu, bossingu a jakékoli diskriminaci. Konkrétně se jednalo o tyto věznice a vazební věznice:

- Stráž pod Ralskem
- Nové Sedlo
- Horní Slavkov
- Oráčov

- Plzeň
- Jiřice
- Praha Pankrác
- Litoměřice
- Liberec
- Příbram
- Všehrady
- České Budějovice

Během těchto návštěv ombudsman jednal s vedením organizačních jednotek, vedoucími jednotlivých oddělení a především se samotnými zaměstnanci příslušníky, a to bez přítomnosti dalších osob. Cílem bylo představit pozici ombudsmana, jeho kompetence a zjistit případné problémy

a aktuální podmínky pro výkon práce občanských zaměstnanců a výkon služby u příslušníků. Při těchto rozhovorech bylo ze strany příslušníků zejména poukazováno na nedostatky týkající se jejich vystrojování a na nedostatečné množství výstrojních doplňků v centrálním skladu ve Skutči, popřípadě na dlouhé časové úseky při vyřizování jejich oprávněných požadavků. V tomto směru je samostatnou kapitolou vystrojování u příslušnic.

Nutno konstatovat, že u výše uvedených organizačních jednotek byla popsána rozdílná atmosféra panující v jednotce a s tím souvisí i míra pozitivního přístupu k výkonu práce a služby. Bylo poukazováno rovněž na případy nedostatečné komunikace mezi vedením (vedoucími zaměstnanci) a zaměstnanci či příslušníky. S tím souvisí i nedostatečný přenos informací mezi jednotlivými pracovníky. Z dosavadních zjištění jednoznačně vyplývá, že v oblasti interpersonálních vztahů jsou na organizačních jednotkách podstatné rozdíly.

Této oblasti by měla být věnována zvýšená pozornost, neboť dobré vzájemné vztahy na pracovišti jsou základním předpokladem pro kvalitní plnění pracovních a služebních úkolů. Rovněž bylo poukazováno na celkový personální propad

v počtech příslušníků a z toho plynoucí zvýšenou náročnost na zajištění výkonu služby stávajícím personálem. O výsledku provedených návštěv a zjištěných skutečnostech byl vždy následně informován generální ředitel Vězeňské služby.

V Akademii Vězeňské služby ve Stráži pod Ralskem se uskutečnily tři návštěvy,

z toho jedna návštěva vycházela z podnětu zaměstnanců ve věci šikany na pracovišti ze strany vedení akademie. Na základě zjištěných skutečností při osobních rozhovorech a v písemných vyjádřeních podavatelů podnětu byla ombudsmanem zpracována písemná zpráva pro generálního ředitele VS ČR, která obsahovala návrh na zahájení řízení v dané věci. Toto řízení bylo ze strany vedení generálního ředitelství VS ČR zahájeno.

Dále ombudsman obdržel, prostřednictvím e-mailové korespondence nebo podáním datovou schránkou, šest individuálních podnětů, z nichž tři se týkaly

problematiky služebního poměru, a to ve věci výběrových řízení na pozici velitele místní jednotky justiční stráže, problematiky osobního ohodnocení, problematiky proplácení či neproplácení přesčasové práce a tři se týkaly interpersonálních vztahů na pracovišti mezi občanskými zaměstnanci. V těchto případech šlo o nevhodné chování a přístup k občanským pracovním ze strany kolegů. Podavatelé podnětů byli vždy ve stanovené lhůtě písemně vyrozuměni o způsobu řešení.

Je třeba konstatovat, že na ombudsmana se rovněž z neznalosti věci obraceli telefonicky popřípadě e-mailem osoby blízké a příbuzní vězněných osob. Bez ohledu na tuto skutečnost ombudsman podavatele informoval o možnostech řešení, popřípadě doporučil, na které kompetentní osoby v rámci vězeňské služby je možné se obrátit s žádostí o řešení a pomoc.

Závěrem lze konstatovat, že přes poměrně krátké působení ombudsmana ve Vězeňské službě ČR je jeho činnost občanskými zaměstnanci a příslušníky vnímána velice pozitivně, zejména proto, že se na něho mohou bez obav

z možných negativních důsledků důvěrně obrátit s problémy v jejich každodenním pracovním či služebním životě.

9. Informatika

Pro odbor informatiky je stále jedním z hlavních cílů modernizace a integrace IT systému, jež naplňují požadavky a cíle eGovernmentu. Současně mezi aktuální témata a významné cíle řadí řízení a zlepšení datového managementu. Informační systémy vězeňské služby disponují velkým množstvím dat, které musí být řízeny a uchovávány v souladu s platnými zákony. Digitalizace a automatizace těchto procesů mohou přinést mnoho výhod, jako je zlepšený přenos mezi agendovými moduly, rychlost a bezpečnost dat.

Odbor informatiky si klade za cíl stále zlepšovat řízení a správu svých IT systémů především v oblasti bezpečnosti a integrity dat. Za tímto účelem odbor podnikl několik kroků mezi nejdůležitější řadí vytvoření a aktivaci zálohovací soustavy.

Odbor rovněž zahájil práce s cílem vytvořit robustní bezpečnostní opatření, která budou chránit citlivé informace před neoprávněným přístupem a zneužitím. Právě digitalizace může pomoci vytvořit moderní bezpečnostní opatření, která budou chránit data VS ČR před různými hrozbami.

Celkově lze říct, že zahájená modernizace IT ve VS ČR je hodnocena kladně a je nezbytná pro zlepšení efektivity řízení procesů, správu dat a zlepšení bezpečnosti. Vynaložené náklady na digitální technologie jsou nezbytným prvkem moderního vězeňství a korespondují s vizí projektů vedoucích k digitalizaci práv odsouzených osob v rámci Koncepce vězeňství do roku 2025, ale reflektují i nezbytný vývoj v oblasti agend státní správy.

10. Ekologie

10.1. Odpadové hospodářství

Prioritou zákona o odpadech je předcházení vzniku odpadu, jeho příprava k opětovnému použití, recyklace, jiné využití a pokud není možné ani to, pak jeho likvidace. K docílení předcházení vzniku odpadů se budou meziročně zvyšovat poplatky za skládkování. Toto navyšování již v loňském roce Vězeňská služba ČR zaznamenala v průběžném navyšování cen od smluvních partnerů.

Nárůst produkce odpadů v loňském roce byl o cca 712 t vyšší než v roce 2021, ne však vyšší než v přechozích letech. Oproti tomu nárůst cen za jeho likvidaci vzrostl z původních 25 238 611 Kč na 31 339 064 Kč. Nejvyšší nárůst cen je hlavně u komunálního odpadu. I když produkce klesla o cca 281 t/rok, cena za likvidaci vzrostla průměrně o cca 795 Kč/t. Nutno dodat, že ceny za likvidaci tohoto druhu odpadu v dalších letech neustále porostou.

Ve Vězeňské službě ČR jsou zákonné předpisy v oblasti odpadového hospodářství v rámci možností dodržovány. Nicméně v této oblasti životního prostředí nebyly v loňském roce uskutečněny žádné kontroly za strany kontrolních orgánů. Stále existuje řada možností vedoucích ke zlepšení. Jednou eventualitou se zdá být motivace zaměstnanců vedoucí k důslednému třídění odpadu. Povinnost třídění vyplývá ze zákona o odpadech, a proto se tato odpovědnost nevztahuje jen na příslušníky a občanské zaměstnance, ale i na odsouzené osoby. Výsledkem by mělo být nejenom lepší životní prostředí, ale i finanční úspora, která je ve vyprodukovaných objemech odpadů ve Vězeňské službě ČR nezanedbatelná.

11. Vnější vztahy

11.1. Spolupráce se sdělovacími prostředky a veřejností

Vězeňská služba ČR se prezentuje v médiích každodenně. Každý pracovní den oddělení vnějších vztahů kanceláře generálního ředitele zpracovává monitoring médií, který přináší přehled o mediálním zájmu a zpravodajství o Vězeňské službě ČR napříč všemi médii, tj. tištěnými, rozhlasovými, audiovizuálními. Obsahuje také informace ze sociálních sítí. Monitoring médií se v elektronické podobě rozesílá do všech organizačních jednotek.

Proaktivně se prezentují akce nejen na centrální úrovni, ale také v rámci jednotlivých organizačních jednotek. Zpravidla mají charakter informativní, týkající se charitativních akcí, například darování krve s Vězeňskou službou ČR či investičních akcí, kam patří rozšiřování ubytovacích kapacit věznic, vzdělávání personálu či vězněných osob. Dotazy médií se často týkají zaměstnávání odsouzených.

V oblasti propagace a vztahů s veřejností usiluje Vězeňská služba ČR o pozitivní prezentaci a oproti předchozím letům tato témata jak veřejnost, tak média ochotněji přijímají a v důsledku se pak obraz vězeňství a vězeňské služby jako

restriktivní organizace postupně vytrácí. Oboustranná intenzivní spolupráce v oblasti media relation je koordinována s tiskovým odborem Ministerstva spravedlnosti ČR. Dále také probíhá spolupráce s dalšími ozbrojenými sbory, a to jak na centrální, tak také na regionální úrovni.

11.2. Publikační činnost

I v roce 2021 pokračovala vězeňská služba ve vydávání resortního odborného časopisu České vězeňství v rozsahu dvou čísel v rozšířeném vydání. V první půlce roku iniciovala kancelář generálního ředitele spolu s odborem personálním a odborem informatiky přípravu náborových stránek, které měly přinášet souhrnné informace o volných služebních a pracovních místech, včetně požadavků na přijetí a dalších souvisejících informací. Stránky byly spuštěny v létě 2022 a byly propojeny jednak se stránkami vězeňské služby, ale i s inzertními stránkami spolupracující personální agentury. Kromě toho byly navázány na marketingovou náborovou kampaň realizovanou na sociálních sítích. V závěru roku oddělení vnějších vztahů kanceláře generálního ředitele připravilo tradiční propagační kalendář představující práci ve vězeňské službě.

11.3. Mezinárodní spolupráce

Cílem mezinárodní spolupráce Vězeňské služby ČR je získávání informací, výměna zkušeností a sdílení příkladů dobré praxe. Je tak jedním z klíčových faktorů naplňování závazků vyplývajících z členství České republiky v mezinárodních organizacích jako jsou Organizace spojených národů, Evropská Unie či Rada Evropy. Standardní minimální pravidla OSN pro zacházení s vězňnými osobami, Evropská vězeňská pravidla nebo jednotlivá Doporučení Rady Evropy v oblasti vězeňství jsou tak pro Vězeňskou službu ČR závaznými dokumenty. Pro výkon moderního vězeňství je proto kontakt se zahraničními partnery pro Vězeňskou službu ČR nezbytný.

11.3.1. Aktivity spojené s členstvím v EuroPris

Vězeňská služba ČR je členem Evropské asociace vězeňských služeb (EuroPris), která v roce 2021 sdružovala 33 vězeňských služeb napříč evropským kontinentem. EuroPris působí zároveň jako poradní orgán Evropské Unie a Rady Evropy pro oblast vězeňství, proto témata, kterými se zabývá, odrážejí priority stanovené těmito organizacemi. Členství v EuroPris umožňuje účast na široké škále aktivit této organizace. Jsou to především setkání expertních skupin zaměřená na specifická témata jako jsou domácí násilí, děti vězňných rodičů, transfery vězňů dle Doporučení Rady Evropy, cizinci ve věznicích, vyhodnocování rizik a potřeb, duševní zdraví, radikalizace, vzdělávání vězňů, informační technologie ve vězeňství či výzkum v oblasti vězeňství. Expertní skupiny jsou menší pracovní tělesa složená z odborníků jednotlivých vězeňských služeb pro dané oblasti. Výstupy z expertních skupin jsou pak prezentovány na mezinárodních seminářích, kterých se mohou účastnit zástupci všech členských vězeňských služeb i dalších relevantních organizací. K vybraným tématům EuroPris

jednou ročně pořádá mezinárodní konferenci. Výměna informací a příkladů dobré praxe je možná také cestou dotazníkového a informačního systému EuroPris. V roce 2022 se Vězeňská služba ČR podílela na zpracování tradičních dotazníků EuroPris.

11.3.2. Aktivity spojené s členstvím v EPTA

Vězeňská služba ČR je prostřednictvím Akademie VS ČR také členem Evropské asociace vzdělávacích center (EPTA), která se zaměřuje na spolupráci v oblasti vzdělávání personálu.

11.3.3. Aktivity spojené s dohodami o spolupráci

Mezinárodní spolupráci Vězeňská služba ČR rozvíjí také na základě dvoustranných dohod o spolupráci, které má uzavřeny s vězeňskými službami zemí V4, a prohlášeních o spolupráci, která byla podepsána se sbory Dolního Saska, Litvy, Lotyšska, Rumunska a Institutem manažerského vzdělávání v oblasti vězeňství v Texasu.

Nejužší kontakty má VS ČR s partnerskými vězeňskými službami zemí V4, tedy Slovenska, Polska a Maďarska. Nad rámec běžné spolupráce organizuje Vězeňská služba ČR s těmito partnery pravidelné výměnné stáže a většina věznic v jedné či více z těchto zemí má svého přímého partnera na základě dílčí dohody o spolupráci.

12. Vedení vězeňské služby

Generální ředitel VS ČR	genmjr. Mgr. Simon Michailidis, MBA
1. náměstek generálního ředitele	brig. gen. Mgr. Tomáš Hůlka, LL.M.
Náměstek generálního ředitele pro ekonomiku a logistiku	Ing. Jaroslav Myšička, MBA
Náměstek generálního ředitele pro zdravotnictví a správní činnosti	JUDr. Jeroným Tejc

Adresa

Generální ředitelství Vězeňské služby ČR
Soudní 1672/1a
P. O. Box 3
140 67 Praha 4
web: www.vscr.cz